

II 554.126

1929.

МАРКО СПОТИКАЙЛО

комедія у 4 діях.

Написав П. ФРАНКО.

КОЛОМІЯ, 1929.

ВИДАВНИЦТВО „РЕКОРД“ у КОЛОМІІ.

З друкарні Вільгельма Бравнера в Коломиї.

Copyright by Author.

Авторські права застережені.

П. ФРАНКО.

Марко Спотикайло

комедія у 4. діях.

Copyright by Author.

1929

Видавництво „РЕКОРД“ у Коломиї.

З друкарні Ф. Доліського в Коломиї, вул. Легіонів ч. 10.

II 554.126

ОСОБИ:

Марко.

Лена, його жінка.

Дмитро, її батько.

Параска, його жінка.

Марта.

Макаревич.

Борис Неплюїв.

Юрковський.

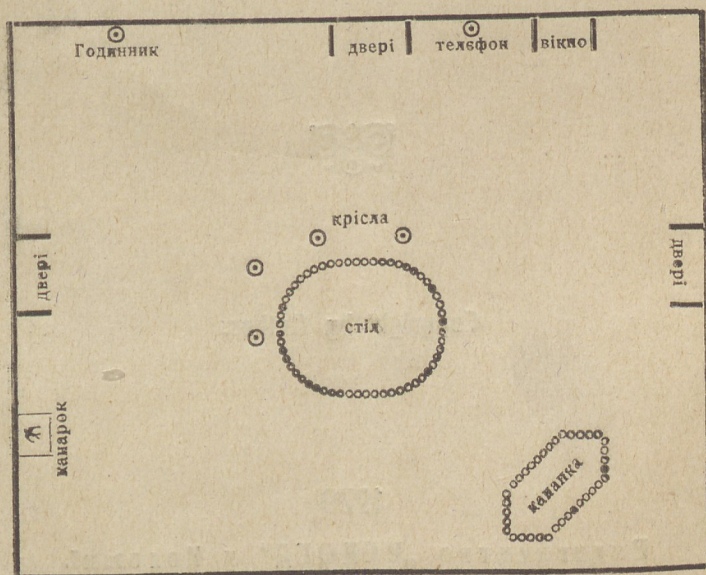
Карпо.

Катя, прислуга в панства Марків.

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001009025590

БІБЛІОТЕКА НАРОДОВА
ВАРШАВА
1929.2.0

І. ДІЯ.

При піднесенні завіси темно. Вікна прислонені сторами
а клітка з канарком під хусткою. Великий стінний годинник
показує шесту.

І. ВИСТУП.

Лена (виходить із лівих дверей в темній ранищі
(матіні), підходить до годинника, світить черкальце і підні-
має до годинника в гору). Шеста година! А його все ще
нема! Невіроятно. Недопустимо! (Сердито гасить черкальце,
підходить до вікна і отвирає віконницю.) На дворі вже буй-
ний день. Коли б хоч Катя не помітила. А то прямо сором.
(Сідає на канапку в куті). Але я завжди на нього хоч би
й до завтра.

Катя (входить через середні двері з наруччем дров
і банькою нафти в руках, позіхає і починає накладати до
печі дрова та поливає їх нафтою).

Лена. Алеж Катю!

Катя (злякане). Господи! а то що?

Лена. Кілько разів я вам уже говорила, щоби ви не
лили керосину на дрова!

Катя. А то раз! Таже я людина. Але що пані вже встали?

Лена. Лиш на хвилину... я тільки хотіла, я думала, що
канарок...

Катя. Алеж пані не потребують переді мною укриватися.

Лена. А то що має значити?

Катя. Аво, або я не знаю, що пана цілу ніч не було
дома тай досі ще не вернули. Таже я щойно відщипнула двері
з середини.

Лена (до себе). Власна служниця. Як то виглядає.

Катя (слухає від середними дверима). Прошу пані, я
думаю, що пан уже йдуть. (Чути отвирані двері).

Лена (скоро). Добре, вже добре, йдіть уже до кухні.

Катя. Ой буде проповідь. (Бере кошик і баньку). Ах!
Христос терпів і ми мусимо терпіти (зітхає і виходить.
В дверях ще раз оглядається, кладе кошик і баньку і бе

кулаком до кулака). Але коли б то так мій! (Бере кошук і баньку та виходить).

2. ВИСТУП.

(Лена і Марко).

Марко (отвирає обережно двері і йде дуже поволи на пальцях із широко розложеними руками. Тручає крісло, хадає його злякано руками і шепче). Тріс-бісь! Проклятуці крісла. За кождим разом влазять у дорогу. (Йде обережно до лівих дверей, надслуховує). Усе тихо... Богу дякувати! Дєточка спить. Ну, а тепер обережно! (Скидає черевики і тримає їх у руках). Але котра се властиво година? (Підносить праву руку до самих очий). Господи, таж се вже шєста! Треба би так на всякий випадок... (З черевиками в руці підкрадається до годинника, став на крісло і посуває вказівки. З вдоволенням). Друга година. (Злазить одною ногою, спинається і знов став на крісло). То значить лїпше в лїпше. (Посуває вказівки ще дальше. З радістю). Пів до другої. Як висіти то за обі ноги... Нус, а тепер злазить владику.

Лена (що тому весь час приглядалася). І тє вже все?

Марко (злякано). Лена, ти тут?

Лена (удано-спокійно). Случайно.

Марко (безсило падає на крісло). А то я виграв терно!

Лена. Пересунь, дєточка вказівки. Будь ласка, тепер уже по шєстїй.

Марко. Що кажеш? Як то час скоро минає!

Лена (підносить стору. В кімнаті робиться ясно). Таж се вже повний дєнь.

Марко. Не розумію; сонце сьогодня так поквапилося.

Лена (починає). Цїлу ніч я ані ока не зажмурила.

Марко (успокоює). Нус, властиво то й я... ані ока не важмурил.

Лена. Коли ти вже супроти мене безглядний, то хоч би прислуги встидався. (Скидає хустку з клітки).

Марко. Алеж, дєточка, та деж Катя що небудь знає, коли я вертаю до хати...

3. ВИСТУП.

(Попередні. Катя).

Катя (ставивши перед Марком пантофлі). Добрий дєнь, панству.

Марко (знівно). А ви що хочете?

Катя. Хочу просити черевики.

Марко. То йдіть по них.

Катя. Алеж пан тримають їх у руці.

Марко. Я? Ах, так. Я якраз хотів їх вам винести.

Катя. Алеж прошу пана, таже я все сама ходжу по черевики. Деж би пан через черевики так рано схапувалися.
(Виходить через середні).

Марко. Видиш, дечочка, вона навіть нічого не підозріває.

Лена. А тепер я цікава, що ти скажеш на своє оправданне.

Марко (одягає пантофлі). Я й сам цікавий. Ти, властиво...

Лена. Передовсім, де ти був так довго.

Марко. А деж би як не в¹⁾? Очевидно з друзями.

Лена. Аж досі?

Марко. Інші ще й дальше там сидять. Взагалі не хотіли мене пустити, але я казав: ні! тепер мушу вже йти: дружина на мене чекає.

Лена. Троха пізно пригадав собі що маєш дружину.

Марко. Вибач, Лено, нус . . . будь знов добра і не іритуйся непотрібно. Сеж шкодить твою здоровлю. Цілком слушно, я значно переступив супружу поліційну годину. Але коли б ти знала . . . (На бік). Коли б я сам знав . . . (перериває). Найрадше положімся ще троха до ліжка, завтра, то значить сьогодні і так неділя. А потім при сніданні, докладно забудемо про ту цілу справу.

Лена. Як хочеш. Але я хочу про неї говорити і то зараз.

Марко, (присідається любязно до неї). Алеж бачиш моя дечочко...

Лена. Вибач. (Пересідає на друге крісло).

Марко. Бачиш любчику, ми працювали вчора дуже торжественно нашого закадичного друга з України Бориса Неплюїва.

Лена. То той друг був там. Ну, як так то я все розумію. То се він причиною усіх твоїх гулянок. Коли вже з ним колись познакомлюся...

Марко. Успокойся, дечочка, ми його вчора основно споїли. Тепер сама бачиш, що при таких працюванні найліпшого друга не можна прецінь утікати, навіть по англійськи. Треба прямо витримати до кінця.

Лена. Про мене, до одинайцятій, пів до дванайцятій, але не . . .

Марко. Я й хотів устати вже о пів до десятої, але ще в час погадав собі, що ти так потребуєш сну а прецінь до

¹⁾ Назва відомого ресторану даної місцевости.

півночі сон найздоровіший і я не зміг зробити тобі тої прикраси.

Лена. Дійсно, мене зворушує твоя ніжність.

Марко. Правда любчику? *(Сідає на поруче її крісла).*

Лена *(встає скоро).* Прошу, прошу. *(Сідає на інше крісло).* Ну, а коли година минала за годиною?

Марко *(з запалом).* О, тоді не стримала би мене прямо ніяка сила, але Борис сказав: певно ти боїшся жінки і лякаєшся її проповіді. Чи ж то підозрінне мало до мене прилипнути? Я заложився о двадцять золотих, що ані секунди перед шестою не прийду до хати. І я виграв заклад. І ось тут. . . двадцять золотих тобі на шпильки.

Лена. Якраз до мого короткого волосся. В той спосіб мене не підкупиш.

Марко. Ні? *(На бік).* І бачив хто таке? Я мабуть за низько заложився.

Лена *(плаче).* Я цілісіньку ніч ждала на тебе.

Марко. На милість божу Леночка, сльози. Ізза такої дрібниці. Ти дійсно тяче мене каравш чим на се заслуговую. І повір мені, коли тільки маю щось на совісті тоді й ти маєш маленьку користь. Тоді якраз почувуюся до подвійної вдячності. Ось тобі сорок золотих.

Лена *(відмовляє).* Не задавай собі труда.

Марко. Будь спокійна. Я вже се направляю. То срібло, котре так тобі подобалося. . . А тепер позволь мені пожитися на секундочку. Я дещо розбитий. Се було важке засідання. Пішло дуже до голови.

Лена. Очевидно! І то якраз я маю бути тихо. І ані слова не сказати? *(Голосно).* Але я мушу виговоритися.

Марко. З приємністю, але пізніше. При сніданню буду тебе слухати куди уважніше. . .

Лена. Ні, я то мушу негайно зробити! Зараз! Сейчас!

Марко. Як негайно, то негайно. Починай.

Лена. На щось подібного не позволю тобі на другий раз. А коли станеться ще раз. . . то знавш що я зроблю?

Марко *(сумно).* Алеж так. . . проповідь.

Лена. О ні! Візьму тоді розвід.

Марко. Правдивий розвід?

Лена. Так поїду до мами. *(Дзвінок).* А то хто?

Марко. Так досвіта?

4. В И С Т У П.

(Попередні, Катя, Дмитро, Параска.)

Катя (кличе через середні двері). Прошу пані, прошу пані... прошу на хвилинку.

Лена. Що сталося?

Катя. Ваші родичі приїхали.

Лена (вибігає). Тато! Мама! Чи-ж се можливе?

Марко. Родичі жінки! Того ще бракувало. А я ледви тримаюся на ногах з утоми.

Лена (впихає тата і маму до покою.) Ато раз несподіванка.

Батько (в подорожнім строю). Правда сину що се нам удалося?

Марко. Алеж чудесно, я тішуся неімовірно.

Мама. Ми хотіли властиво піти тишком до гостинної і зробити вам несподіванку аж при сніданні!

Батько. Щасливим випадком ви вже повставали.

Лена. Так се особливо щасливий случай.

Батько (до Марка). То ти все так вчасно злазиш із бантів.

Марко. Очевидно. Завсігди.

Батько. Тішуся за тебе. Знавш, хто рано встає... Але що ти робиш так рано?

Марко. А Боже, праця, інтереси і ще раз праця. Тай прецінь раз все таки треба встати.

Лена (іронічно). Мій чоловік тримається пословиці хто рано встає, тому Бог дає.

Батько. Гарно! Отсе гаразд. Ну, а тепер гарненько поснідаємо.

Лена. Катю...

Катя. Алеж прошу пані, ані хліба ані булок ще нема.

Марко. Ще в нас нема? Алеж бо я стрінув пекарчука з печивом ще перше на вулиці.

Батько (здивовано). Як то? То ти вже був на вулиці.

Марко (збентежено). Таак — маленький прохід.

Батько. Певно Кнайпівське лічення. Чи не ліпше би Черче або инший Трускавець? Ну, ранішній прохід всеж добрий! Ми на селі встаємо перед сонічком. Тепер будемо проходжуватися разом. Встаємо завтра о п'ятій.

Марко. Це буде чудово.

Мати. Якже-ж вам живеться, мої дітоньки? Все ще веселі і щасливі? Ані хмариночки?

Марко. Ніколи! Се в нас не лучається.

Лена (іронічно). Марко до цього ніколи не дав нагоди.

Батько. Це мене властиво дивує. Я був певний, що ти хоч час від часу попадаєш у давні парубоцькі звичаї — пиво, карти...

Лена. Чогось подібного мій чоловік не узнає.

Марко. Тільки ділові справи.

Батько. Тішить мене. Сам мене всюди попроведиш і порадиш. Маємо безліч справунків.

Марко. Добре возьмемо авто на години.

Батько. Яке там авто. Хочу подивитися на Коломию. Підемо пішки. Се куди здоровіще. От за годину — дві рущимо. Але куди здоровіще. Тоді вечером лежитья у ліжку як прив'язаний. А який тоді здоровий сон приходить.

Марко (мрійно). Ах! здоровий сон!

Батько. Впрочім маю тобі зятю передати привіт від меценаса Коропа.

Марко. Так, алеж я його не знаю.

Батько. Але він тебе знає. Пізнав тебе тамтого року на купелях у Кутах.

Марко (злякано). Кутах?

Батько. Таж ти був там в осени по повороті з Одеси?

Марко (живо). Ах так, цілком случайно. Лиш мимоходом. Я навіть не мав наміру там затримуватися. Але я нечаяно захорував і мусів два дні пролежати в готелі!

Лена. Я бо вже була хотіла до нього їхати але на телеграфічний запит одержала відповідь: „Не приїзди я вже здоров“.

Мама. А може ти лише не хотів, щоби жінка до тебе приїздила?

Марко. Алеж мамо, як можете так думати?

Батько. В тім році можете куди поїхати разом.

Марко (необдуманно). До Кут? Ніколи більше в життю.

Мама. Але чомуж-би ні?

Марко. Думаю, що хто раз був хорий — се прецінь не не милі спомини.

Мама. Про свої подорожні наміри поговорите иншим разом. Заведи тепер мене до нашого покою.

Лена. Ходи, мамочко, я дам тобі води вмитися, поснідаєш і переспієшся. (Виходять обі.)

5. В И С Т У П.

Попередні без пань.

Батько. Властиво дуже шкода сину, що ти став таким солідним.

Марко (*бореться зі сном*), Чому-ж се, тату.

Батько. Бачиш, на селі то я дуже солідний, але коли приїду до Коломиї то вже хотівби гульнути. І признаюся я числив на тебе.

Марко. Дуже мені жаль, але в найблищі дні ледви чи зможу вирватися. Тай взагалі, що вас так нагло привіяло?

Батько. Ах! я ще не скінчив свого процесу. Ось побачиш, коли тобі все точно розповім.

Марко (*скоро*). Алеж з приємністю. Ось сядьмо собі тут вигідненько, а тепер оповідайте скільки хочете. (*Сідають на софі*).

Батько. Але мушу почати з початку.

Марко (*моститья вигідно*). Тим ліпше. Прошу від Адама і Еви... слухаю...

Батько. Отже як знаєш, маю у своїм маєточку млин... (*перериває*). А ти чому замикаєш очі?

Марко (*збентежено*). Я? Ах — таж я так ліпше думаю. Прошу не звертати на мене уваги. (*Поволи засипляє*).

Батько. Отже ще перед війною я винаймив цей млинок у добрім стані з тим що за десять літ маю його знов у добрім стані одержати. Знаєш підчас війни була мораторія, млин стояв без ужитку а час довів його до руїни. Тепер я жадаю, щоби пахтяр довів його до такого стану в яким одержав, а він каже, що він його не вживав, лиш може пів року. Чинш мігби заплатити, бо то по звальоризованню буде всього кілька золотих. Нема навіть за що пчихнути. Правда?

Марко (*опускає у сні голову на груди*).

Батько (*Не зрозумів*). Ну видиш. Але вже після умови цей млин мусить звернути в добрім стані. Як умова то умова. А ти як думаєш? (*Голосно*). Га?

Марко (*хропить голосно*).

Батько. Ото раз! Заснув. То від раннього вставання. А може... чижби...

6. В И С Т У П.

Попередні. Катя.

Катя (*входить на початку слів: Ото раз! Несе тацу зі сніданнем і хіхікає на вид Марка*).

Батько (*помічає Катю*). А так! (*Довірливо*). Катю, коли пан вернув учера до дому?

Катя (*збентежено*). Пан? учера? Я дійсно не знаю.

Батько (*дає їй 50 сот*). Алеж бо пригадай собі. Відповідь оплачена. Отже о котрій швагер вернув вчора до дому?

Катя. Вчера ні, але нині дуже вчасно (*Відходить*).

Батько. Отже то воно так! (*трясе Марка*). Сину... пробудися... сину.

Марко. (*злякано*). Так, отже млин...

Батько. Що там млин. Таж ти того не чув.

Марко. Алеж, тату!

Батько. Слухай! коли мене схочеш дурити то мусиш ще вчаснійше встати.

Марко. Ще вчаснійше? Це вже дійсно неможливе.

Батько. Ти прогуляв цілу ніч, я вже все знаю.

Марко. От і гаразд! (*Встає скоро*). Зрозуміш отже тату що мушу на хвилину положитися. (*Хоче скоро пройти через середні двері*).

Батько (*строго*). То значить, заявляю тобі виразно, що коли ще раз підеш на гулянку (*змінєє голос*) то мусиш і мене взяти.

Марко. Вельми прикро. В досяжнім часі взагалі не дістану відпустки.

Батько. Ах так! Була маленька сцена з моєю донькою.

Марко. Хотіла брати розвід.

Батько. То в неї дідичне по мамі. Але то за часті погрози, щоби їх брати поважно. Не бійся вони всі не дотримують слова.

Марко. І проповідь мені впалила... а я так хотів спати.

Батько. І то від мамі. Вона бачиш по мамі словно обтяжена.

Марко. Знаєш тату я правдивий невдачник. Чого тільки не витівають інші мужі і все проходить їм безкарно. А мені кожда дрібниця і я перевернувся. Знаєш як називають мене друзі? Марко Спотикайло. І мають слухність! Хоч як сбережно візьмуть до справи то все мене переловлять!

Батько. Мусиш усе забезпечити задні колеса і завчасу подумати про вимівку. Знаєш як я то робив? Я спеціально на ту ціль справив собі окремого приятеля радника Добряцького з Куликова і як тільки приїду з жінкою до Коломиї і хочу ще окремо вийти вечером то все маю пильну стрічу з радником Добряцьким, що хоче зі мною поговорити в важних ділових справах.

Марко. Так, а колиб він так стрінувся і з твоєю жінкою?

Батько. Виключене! Він цілком не існує — той добрий радник Добряцький з Куликова. Се мій винахід.

Марко. Он воно як *(сміється)*.

Батько. Се й може не гаразд, що тобі як зятеви даю такі поуки, але остаточно ми всі до того доходимо.

Марко. Думаєш, що я ще не дійшов до того? І я маю приятеля Бориса Неплюїва з України. То мій останній ратунок. На нього звалюю усі свої грішки. Коли за довго сиджу в ресторані, він мене затримав, спізнюся на обід він винен, не прийшов зовсім — він і він і щераз він. Ми стрічаємся тільки поза домом а впрочім він тепер безвихідно плаває по Середземному морю, тож всяка стріча тут виключена.

7. В И С Т У П.

Попередні, Катя і Борис.

Катя *(у дверях до Бориса)*. Я все таки не знаю, чи пан уже приймають.

Борис. Алеж чітко, для Бориса мій друг усе дома, усе... *(підходить до Марка)*. Чи так, молодчию!

Марко *(злякано)*. Борисе, ти в Коломиї?

Борис. По щирості, ти мене мабуть не сподівався?

Марко. Так, дійсно ні.

Борис. Будь певен, що тільки незвичайно пильне діло пригнало мене сюди. Але не вспів я приїхати сюди і той же хвилини одержав листа... але якого листа... *(побачив батька)*... ах, вибачаюсь, ти не сам?

Марко. Мій тесть.

Борис. Дуже приємно, пане тестю. *(До Марка)*. Я негайно мушу з тобою перебалакати... дуже негайно...

Марко *(випихає Бориса через середні)*. Хорошо, негайно прийду до тебе, але тут, у цей мент ти мені дуже не на руку. Тільки то одно зроби для мене... Жди мене в себе в готелі.

Батько *(помагає випихати Бориса через двері і подає йому на прощання руку)*. Так, так добродію, дождітьте радше мого зятя у себе в номері. До побачення добродію Борисе!

Борис. Мое поважанне. *(Оглядається ще раз у дверях)*. Не надіявся такого прийому. *(Виходить)*.

Марко *(з полекшою)*. Знаменито вдалося.

Батько. Так, небезпека минула.

Марко. А могло бути погано.

8. ВИСТУП.

Попередні, Борис і Лена.

Лена (входить із Борисом через середні). Алеж прошу, прошу ще остати.

Борис. Як ваша ласка, добродійко.

Марко (розпучливо). Він знов тут.

Лена. Алеж, Марку, чому не хочеш прийняти добродія, що має до тебе тут таку пильну справу?

Борис. Дуже негайну.

Лена. Дуже прошу ласкаво сідати.

Борис. Ви, добродійко, дійсно незвичайно ввічливі. (До Марка). Бачиш, ось прийом. Се прямо чудово.

Батько (хоче допомогти Маркови). Ходи ж но тепер доню до мами, панове певно схочуть свobodно поговорити.

Марко. Так, так просимо дуже.

Борис. Але ж вперед будь ласка, представте мене добродійці.

Лена. Очевидно Марку.

Марко (примушено). Зівсім природно. Я цілковито забув. (До жінки). Се отже один із моїх друзів пан (крізь зуби) Бор... Неп...

Лена (не розуміє). Дуже мило. Як ти сказав?

Батько (як Марко). Бо... Неп...

Борис (до Марка). Відколи се ти друже говориш так невиразно? Хтож це второпає? (До Лени). Моє ймення (виразно). Борис Неплюїв.

Лена (зворушено). Що ооо? То ви Борис?

Борис. Від часу хрестин.

Лена. Дуже тішуся, що нарешті з вами познакомилася... я цього від давна бажала.

Борис. І я теж, добродійко, адже ми з вашим чоловіком друзі.

Лена. Се мабуть вельми рідка приязнь.

Борис. Так, ми вельми рідко стрічаємося.

Лена. Як на мене то аж надто вистарчає. Коли хто так як ви заміняє день у ніч а ніч у день...

Борис. Я? ніч у день? Алеж добродійко, цілком противно. Я в ліжку все перед десятою.

Лена. Але цеї ночі ви зробили виїмок.

Борис. Куди там. Я спав увесь час від Львова аж до Жоломиї.

Марко. Господи милосердний.

Лена. То ви сеї ночи цілком не були в Коломиї?

Борис. Куди там, я ось три місяці подорожував по Середземному морю.

Лена (до Марка). А ти мені говорив, що ти весь час сходився із цим паном?

Борис (злякано). Так вам казав? Ах так, се друге діло. Можливо, що я помилився.

Лена. Помилка цілком злишна. Дякую вам пане Неплюїв за вияснення а що до нас, любий Марку, — то поговоримо пізнійше! (Відходить через середні).

Марко. А чи я не казав! Марко Спотикайло.

Борис. Скажіть но добродію тестю, я зробив мабуть маленьку дурницю?

Батько. І я маю це вражіннє. (Виходить).

Борис. Ба чому ж ти не сказав мені того передше?

Марко. А в який спосіб? Коли ти так негайно на нас наїхав. Взагалі, коли ти попрощався на шість місяців то не смів вертати по трьох. Це прямо беззглядність. І чого тобі властиво забагається так рано?

Борис. Ага! Алеж я вже тобі говорив: дуже пильне діло. Небезпека вельми поважна!

Марко. Для тебе?

Борис. Ні, для тебе.

Марко (боязко). Але якаж би?

Борис. Пригадуєш собі свою маленьку пригоду? Знаєш ту в Кутах?

Марко (злякано). Бійся Бога чоловіче, говори тихіше. Чи та мара знов страшить?

Борис. Як то злов?

Марко. Сьогодні уже в друге. Я тобі кажу, що як тільки чую про Кути то мені мороз іде поза плечі.

Борис. Так, так, нечисте сумління. Бо й чого пускаєшся на такі приводи?

Марко. Любий друже, я звичайно дійсно не такий — можеш мені повірити, але остаточно, хто з нас не спотикається? Ти прецінь мене розумієш?

Борис. Розумію аж надто. Бо я усе спотикаюся на обі. Алеж бо я ще не жонатий.

Марко. Бачиш любчику, нагода видавалася така приличива. Ти сам бачив, що се була за красавичка. Не зумію цього пояснити але я мусів їй подобатися. Любов на перший погляд ока. Це прецінь так приємно ласкоче. Я не з леду. Коли б ти був чув як вона кочче просила явитися на сходини.

Я прийшов точно о другій, бо тоді всі обідають. А як вона до мене пригорталася, там на самітній лавочці в парку. І стискала за руки. І схилила головку мені на груди. І кому би серце при тім не стаяло, той хіба мусів би мати не серце а звичайну кістку.

Борис. Мені вже від самих слів робиться моторошно.

Марко. Тільки одно мене чудувало. Я не стрінув її ніколи більше в такому настрою.

Борис (*піджоргує*) Нічого дивного. А знавеш чому? Бо на другий день вона мала сходини зі мною.

Марко. Також із тобою?

Борис. Так, і то о першій на пляжі, перед купелевими будками. І дивно, на слідуєчий день вона мене не пізнавала. Цілком як із тобою. Не потребуєш отже бути заздрим.

Марко. Заздрим? Алеж ані мови. Із моїм виїздом із Кут ціла справа була остаточно зліквідована, так як кримінальне оповідання, яке купується на двірці, читав підчас їзди а при висіданні забував. Аж до сьогодні я навіть не думав про ту панночку. Бог знає де вона тепер знаходиться.

Борис. Можу се тобі цілком точно сказати. Вона живе у Коломиї.

Марко (*злякано*). Тут?

Борис. І подумай собі тільки, що за случай. Не вспів я приїхати а вже одержав від неї ось того листа (*подає Маркови лист*). Ось. У нім про тебе мова.

Марко. Про мене мова? (*Тривожно*) Як то. (*Читає*). Вельмишан... доброд... Ви зрозумієте, що тільки найвища конечність каже мені домагатися негайного побачення з вами. Грозить негайна небезпека мені і панові Маркові Білкунові. Пишіть сейчас poste restante під шифрою „Красавиця з Кут“, (*розпучливо*). Ото мертві воскресають? Чи ти що з сього розумієш?

Борис. Ні за копійку.

Марко. Як з тої давно забутої історійки може вирости для мене яка небудь небезпека? І до того негайна? (*Обтирає ніт з чола*) Господи заступи і помилуй.

Борис. Алеж успокійся, друже. Що остаточно може тобі грозити?

Марко. Ти ще мене не знавеш добре. Мені все щось грозить. Ані хвильки не зазнаю спокою, заки не виясниш справи.

Борис. Отже гаразд... напишу ще сьогодні до неї, до тої красавиці з Кут. А тепер успокійся. Піди найрадше на прохід. По полудни поговоримо знов.

З а в і с а.

II. ДІЯ.

(Тогож дня попалудни).

1. ВИСТУП.

(Марко, Борис і Батько.

Батько. (з лівих дверей). Се добре зятю, що ти зник на якийсь час. Лена тепер децю успокоїлася. Тепер пані хочуть проїхатися. Найрадше переїдься разом з ними.

Марко. Де мені до їзди. В мене в голові мов у вулику. Я наче розбитий. Навіть спати відхотілося.

Батько. Нема ради. Мусиш навести жінку на інші, привітніші гадки. Будь незвичайно ввічливий. Покажи паням щось цікавого — тоді історія забудеться.

Марко. В Коломиї щось цікавого? (Зломано). Та, їдьмо. Коли-б лише не випасти з фякра. (Виходить на ліво).

Борис. І я теж попрощаюся. Позвольте що на дорогу закурю папіроску — (Виймає папіросницю.)

Батько. Прошу, будьте так добрі.

Борис. Позвольте?

Батько. Але-ж у вас тільки три.

Борис. Будь ласка беріть навіть усі три.

Батько. Тай яка гарна папіросниця. Мабуть з тульського срібла?

Борис. Подобається вам? Прошу беріть.

Батько. (Не хоче). Алеж пане Неплюїв... се неможливе.

Борис. Наш звичай зі Сходу. Коли щось подобається нашим друзям — се їх. Скаже до мене друг: „Ох який в тебе гарний перстін“ — прошу, бери! „Ох яку гарну маєш тещу!“ — прошу, бери! (По хвилі). Але ніхто не хоче брати. А прошу передати поздоровлення пані донці. (Побачив портрет на середній стіні). А то ось її портрет... дуже гарна жінка... цілком до вас неподібна. (Показує другий портрет). Ох! ох! а та тут ще краща. Ще одна доня?

Батько. Ні сестрінка.

Борис. Дуже мені подобається. Усточка... Оченька... Що за шкода що не признаєте наших східних обичаїв.

Батько. Яких саме?

Борис. Бо тоді ви сказалиби: прошу, беріть.

Батько. Алеж позвольте...

Борис. Думаю очевидно про образ. *(Встає на крісло і приглядається уважно образowi).* Вірите, чи ні, але коли бачу таку гарну головку то мені коло серця робиться дуже горячо. Залюблююся на перший зирк.

Батько. Так, так, ви панове з Великої України..

Борис. Будь ласка не думайте, що я захоплююся. Як тільки доходить до женячки, оставляю се другим.

Батько. Се чудово з вашого боку.

Борис. Так любий пане. Я поробив надто лихі спостереження. Кілько подруж я розслідив і що вийшло? В одних подружках невдоволені мужі, в других жінки.

Батько. Є ще й треті подружя!

Борис. Якже. У тих і одні і другі невдоволені.

Батько. Переборщуете. Є ще й виїмки, або радше се виїмки.

Борис. Я постановив собі твердо: Борисе, наперед випробуй. Не жадаю, знаєте, бегато від будучої жінки. Мусить мати тільки три прикмети: мусить бути молода, гарна і богата.

Батько. Алеж ви дуже скромні!

Борис. А що відноситься до характеру то несміє надіймною панувати, бо сього ніяк не можу стерпіти. Але передівсім жадаю одного. То вимога від якої ні на копійку не відступлю: не може бути розумніща від мене.

Батько. Ну, такої не найдете.

Борис. Як кажете?

Батько. Я думаю, такої, що малаби всі жадані вам прикмети.

Борис. Мушу шукати доки не найду. Може якраз ваша сестрінка матиме щастє. Це дуже мене тишилоб, бо вельми мені подобається. А коли вона після мойого бажання, тоді скажу їй: дорога панночко, я Борис Неплюїв маю на Середземному морі три пароходи, трьох капітанів і трьох батюшок... а коли й так вам подобаюся... то прошу... беріть мене.

2. В И С Т У П.

(Попередні, Марта).

Марта *(входить жваво через середні двері).* Ось де ти любий дядьку!

Батько (*обнімає Марту*). Марта, Мартуся!

Борис (*подивляє*). Ось вона!

Батько. Як се гаразд, що ти нас відразу відвідала.
(*Цілує її*).

Марта. Алеж я зраділа, коли одержала твого листа! Все кинула і прибігла сюди, хоч якраз тепер маю роботи - роботи. Так, так дядьку, за місяць матура тож треба бубнити. (*Побачила Бориса*). Але вибач, як бачу ти не сам.

Батько (*представляє*). Моя сестрінка — добродій Борис Неплюїв.

Борис. Я уже мав приємність вас бачити, ласкава панночко.

Марта (*здивовано*). Так? А де се було?

Борис. Ось тут на портреті. Але в природній величині ви мені ще більше подобається.

Марта (*збентежено*). О, прошу...

Батько (*оправдує*). Добродій зі Сходу.

Марта. Ага! так!

Борис. Маю три пароходи, трьох капітанів і трьох батюшок. Пристань коло Миколаєва.

Марта. Ага! Миколаїв над Дністром.

Борис. Цілком слушно.

Марта. Таж там славні катакомби і ще славніші руїни Ольвії!

Борис. Мабуть дуже славні. Але я їх не бачив і не чув про них.

Марта. Не чули? А так, руїни були засипані пісками степів.

Борис (*тихо до батька*). Ся панночка страшно образована! Ся ваша сестрінниця. (*До Марти*.) Мусите знати, панночко, що живу переважно за границею. Подорожую дуже багато.

Марта. Ах, подорожуєте! Се моя мрія.

Борис. Як стою, був я ще перед трьома днями в Каїрі і попивав сербет на площі Кедива.

Марта. Ах! сербет, Кедів, Каїро, Єгипет. Великі історичні спомини на кождім кроці. Той яодих...

Борис. Дуже горячий із Сагари.

Марта (*кінчить*) старовини від Птольомеїв аж до суданів. А потім піраміди Хеопса, святині, гроби Фараонів. Ви певно бачили гріб Тутенкамона?

Борис. У Єгипті? Ні. якийсь Араб хотів мене провадити тай ще показати одну жіночу мумію в чотири тисячі літ, але мушу вам признатися, що для пань того віку немає ніякого інтересу.

Батько. А то погляди!

Марта. Були ви теж у Марокку?

Борис. Алеж очевидно.

Марта. Знаєте, той край цікавить мене особливо. Ловці перлин, дивани і боротьба о своводу Абд - ель - Кріма. На другий раз мусите мені оповісти про Марокко все що знаєте.

Борис. Алеж дуже радо. *(До батька).* Очевидно буду змушений наперед приготувитися. Ваша сестрінниця застрашаючо образована!

Марта. Вас чудують, пане Неплюїв мої п'ятатння? Алеж бо я дуже люблю географію. Знаєш, дядьку, коли-б я мала чоловіка, який возив би мене по цілім світіті, то мусів би мені все показувати, всі музеї, всі палати, всі пам'ятники, мусів би оповісти всю їх історію.

Борис. Ви, панночко, повинніб вийти за провідника *(чічероне).*

Марта. Пане Неплюїв! *(Відходить на бік і скидає капелюх).*

Борис *(до батька).* Дуже мені прикро, любий добродію, ваша сестрінниця чаруюча але не сповняє головного вимогу. Боюся, що вона куди розумнійша від мене. *(Прощається).* Добродію! Ласкава панночко! Моє поважання. *(До себе).* Дивно! Ще розумніша від мене... я вважав се за виключене. *(Відходить).*

Марта. А то дивний чоловік, той добродій. *(Наслідую Бориса).* Три пароходи, три капітани, три батюшки...

Батько. Не смійся. Мав найповажніші наміри. Цілком залюбився у твоїм образі.

Марта *(сміється).* А коли побачив мене особисто то розчарувався?

Батько. Цілковито. Ти для нього занадто образована.

Марта. Вже тепер? Хай би мене побачив за місяць. День перед матурою.

Батько. Але пощо властиво напихаєш собі голову тими вченими річами?

Марта. Мушу любий дядьку, така бідна дівчина як я...

Батько. Чейже знаєш, що я вже подбаю про свою любов сестрінницю? Чи може хочеш цілком усамостійнитися?

Марта. Алеж посилай все що можеш. Чим більше тим ліпше. Але і я сама сама хочу на себе працювати.

Батько. Цілком злишне і шкідливе! Ми прецінь так радо дбаємо про тебе. Я й тітка.

Марта. Але деж тітка?

Батько. Виїхала з Леною і Марком — хочуть оглянути Жоломию.

Марта. Шкода, що мене не взяли з собою.

З В И С Т У П.

(Попередні, Лена, Мати, Марко).

Лена (злісно). Цього вже ва багато! Це вже верх!

Батько. Що сталося?

Лена. Я вже багато діждала від свого чоловіка, але тепер моя терпеливість уже вичерпалася.

Марта. Ти вельми зворушена.

Батько. А він що знов наробив, той спотикайло?

Мати (входить через середні). Коли б ти знав чоловіче

Лена. І на то все дивитися власними очима!

Мати. Цілком прилюдно!

Батько. Але що такого, де саме?

Мати. В кіні!

Лена (бігає). Той чоловік! Той чоловік!

Мати. Не до подумання.

Марко (входить через середні, з хусточкою в руці).

Батько. А! ось і він. Ну, принайменше тепер дізнаюся.

Марко (зломано підходить на перед).

Батько. Що сталося? Говори всьо виразно.

Марко (робить німо кілька рухів руками: все пропало).

Мати (строго). Так, тепер говори!

Лена (підходить з другого боку). Попробуй принайменше яку вимівку.

Мати. Або пояснення.

Лена. Таже говори.

Марко (розпучливо). Пропав! Цілковито пропав! (падає на крісло).

Батько. До сто громів, таже в кінці і я хочу зяти.

Марта. Що би се могло бути?

Лена. Отже ми поїхали через ринок.

Мати. Я запитую, що тепер по полудни можна бачити, а він питає, чи я вже була в кіні.

Марта. Ага, винахід Едісона!

Мати. Я кажу, що ще в кіні не була.

Лена. І ми поїхали до кіна. Трафили якраз на початок програми.

Мати. Сідаємо вигідно. Робиться темно.

Батько. Ага, як у тунели.

Лена. Представленне починається.

Мати. Початок був дуже гарний.

Лена. Се були види з різних міст і купелевих місцевостей (читає програму). „Черпаха“ поїзд у Трускавці. Діти бавляться у Рабці. Вправи Соколів у Косові.

Мати. Все гарненьке.

Лена. Але потім, потім, шесте число . . .

Мати. А він усе це поясняв. А ми побачили сцену! Я цілком почервоніла. Се прямо обурююче (виходить на ліво).

Марта (ходить за Леною, успокоює). Алеж тіточко! (Виходить на ліво).

Батько. Сцена, при котрій моя жінка почервоніла? Мушу се бачити. (До Лени). Що се було властиво?

Лена (дає йому програму). Ось число шесте!

Батько (читає і сміється). Ага! купелі в Кутах!

Марко (плаксиво). Так у Кутах!

Батько. Так се могло би бути дуже пікантне.

Лена. Тай було і то більше як ти сам собі думаєш. Почалося як і інші образки з природи, цілком невинно. Ліс, Черемош, пляжа, парк, самотна лавочка, чиста ідилія! Раптом появляється молода дама. Оглядається, як би ждала накого і сідає на лавочку.

Батько. Ну . . .

Лена. Зявляється пан . . .

Батько. Я то собі зараз подумав. Той блазен . . .

Лена. Вистровний! Білий стрій! Біла шапочка. Спершу звернений до видців плечима — побачив даму, біжить до неї з розпростертими раменами, сідає коло неї і звертається притім до публики і хтож би то був . . . мій чоловік!

Батько (злякано). Ти Марку?

Марко (як попередно.) Пропав, цілковито пропав.

Батько. Алеж слухайно, зятю!

Лена. Коби хоч на тім було скінчилося!

Батько. Як то, то було ще більше?

Лена. Куди більше! Як тільки парочка всадовилася, вона пригорнулася до нього ніжненько, склонила гелівоньку йому на груди . . .

Батько (до Марка). І ти допустив до того?

Лена. Допустив? Зробив міву як залюблений кіт і наставив уста як . . .

Батько. Ну . . . ну . . . і

Лена (прикро). Число скінчилося.

Марко. Богу дякувати.

Батько. Але вже був найвищий час!

Лена. І я довідуся в той спосіб, що мій чоловік робить у Кутах. При помочи кіна.

Батько. Геніяльний винахід!

Марко. Такої невдачі ще мабуть не було досі на світі!

Лена (*грязе*). Пише до мене, що лежить хворий і не може рухнутися. Аж тут я побачила як він рухався!

Марко. Алеж Леночко!

Лена (*люто*). Мовчи!

Батько (*до Марка*). Слухай . . . мені здається, що тобі дійсно було би найліпше дещо помовчати.

Лена. Коли я хотіла їхати до Кут, то він скоренько закрутив. Очевидно, щоб я не перешкодила в солодких стрічах!

Марко. Алеж кажу тобі, що тут про стрічі не було мови. Це була перша і остання стріча в моєму життю.

Лена. Певно! Інші ти не давав фільмувати.

Марко. Даю тобі слово, Леночко, що на сім моє знайомство з дамою скінчилося.

Лена. І я маю тобі вірити, де ти вже уста наставив до поцілунку.

Марко. Алеж до поцілунку цілком не дійшло.

Лена. Добре тобі говорити! Бо фільм урвався.

Марко. Алеж, Леночко, і я урвався, т. зн. образово. Я поклонився і відійшов. Вона пішла на ліво, я на право. І на тім скінчилося.

Батько. Слухай! То і мені видається дуже неімовірно. Не задля того сходимося на самотніх лавочках.

Лена. Я ніколи не думала, що мій чоловік ліпший від інших. Вони всі не багато варті!

Батько (*до Марка*). Добре каже.

Лена. І кождий має якусь там плямочку.

Батько (*до Марка*). Дуже слушно. (*До Лени*). То значить, єсть і виїмки.

Лена. Може на старість. Але всетаки інші молоді чоловіки мають згляд для своїх жінок і свої вчинки поповняють дискретно. Лиш мій дає свої пригоди до кіна! Виставляє їх прилюдно. Вступ 1·20 зол., для військових понище булавного і учнів половину.

Батько (*читає програм*). Егеж - половину.

Лена (*вибухає плачем*). Я сього не переживу. (*Виходить*).

Марко (*благає*). Лено . . . Леночко . . .

Батько. Алеж скажи, ти Спотикайле, як міг ти повести туди свою жінку?

Марко. Ах Боженьку! яж мав як найліпші наміри. Я був такий розбитий... я думав що хоч у кіні передрімаюся.

Батько. Не розумію, як ти взагалі міг думати про сон з такою совістю.

Марко. Алеж, тату! Таж і ти був молодий. Чи ти ніколи не мав таємних сходин?

Батько. Відмовляю візнань. Але в кождім разі я не позволяв себе при тім відсвітлювати.

Марки. Та бо й я незамовляв там світлиця,

Батько. Треба було бути обережним!

Марко. Що я мав зробити? На рандці чейже не можна устави таблиці а написом: „Поширюванне заборонене“!

Батько. Хто зна. То не булоби злищє!

4 В И С Т У П.

(Попередні, Борис).

Борис (вбігає через середні). Марку, друже, знаєш новину?

Марко. Ще що?

Борис. Таж ти є в кіні!

Марко. (люто). Знаю.

Борис. Як я реготався.

Марко. Реготався? Чиж ти не розумієш?

Борис. Алеж очевидно. Я прийшов, щоби тебе остерегти. Під ніяким разом не допускай, щоби твоя добродійка се знала.

Батьо. Вопа вже се бачила.

Борис. Неможливо! Який-же осел новів її туди?

Батько (показує Марка). Ось він!

Борис. Що? Ти сам?

Барко. Так, я, Івась Спотикйло. І то ще не все. Але я новів туди свою тещу! Це вже вершок!

З а в і с а.

Ш. ДІЯ.

1. В И С Т У П.

(Марко. Катя.)

Марко (йде як у I. дії на пальцях і слухає коло лівих дверей). Нічого не чути. Вона ще не встала. Але коли встане! Як то буде. Я до того цілком розбитий. Друга безсонна ніч! Дуже дякую! (по хвилі). Одно ще маю щастє у тій навалі нещастє: до родичів не може поїхати, бо родичі в мене (затирає руки).

Катя (вносить на таці снідання і накриває стіл на ліво). Добрий день, пане раднику.

Марко. Скажи, но Катю, що пані робили тут так тізно в ніч?

Катя. Пані писали лист, а я, хоч се була вже одинайцята, мусіла ще його кинути до скринки.

Марко. До кого був лист адресований? Ти прецінь читала адресу?

Катя (задумується). Якось не можу собі пригадати....

Марко. Може при помочи двозолотівки пригадавш собі скорше.

Катя. О, значно скорше, бо я маю ще той лист. Я таки дуже боялася виходити. (Виймає лист і читає адресу). Високоповажаний пан меценас др. Іван Турянський.

Марко. Покажи лист.

Катя. За 2 зол.? (Виходить).

Марко. До адвоката? Ого, починає поважно думати про розвід. Гм! родичі в виді громозвода хто зна чи не були би ліпші. Так, але зі мною коли починаю голосно думати!

2. В И С Т У П.

(Марко. Батько).

Батько (з права весело). Моє признанне, зятю! Ліжко — перша кляса.

Марко. Так, тобі було добре, але мене перенесла жінка до передпокою. І я мусів лежати на софці, як ось та (*показує на маленьку софку*) наче їжак. Що хочу випростуватися то зсунуся із софи, що зігнуся, то ковдра вже зіхала (*Zimhae*). А моє вигідне ліжко стояло порожнє.

Батько. То вже ні. В нім спала моя жінка.

Марко. Люба теця в моім ліжку. Се гарно.

Батько. Знаєш я післав її до Лени, дещо потішити. Лена втратила прецінь усяку рівновагу духа. Тай не чудо, коли муж вишукує на своє увіковічнення якраз такі сучасні способи.

Марко. Ти знов починаєш?

Батько. Колиб се була хоч одна світлина. Але сього тобі було замало. Ти прямо надужив світлий винахід пана Едісона. Шкода, що коло лавки ти ще не уставив фонографу. Тоді ми могли би цілу сцену також відчути.

Марко. Прийде ще й то. В моїх невдачах уважаю усе за можливе.

Батько. А що було найгірше, то се той твій заляканий вигляд в очах жінки. Треба було якось викрутитися.

Марко. Алеж бо ціла позірність зложилася проти мене.

Батько. Але що там! Добра голова допоможе собі всюди. Тільки трохи відваги.

4. В И С Т У П.

(Попередні. Мама).

Мама (*глухо*). Добрий день.

Батько. Так рано на ногах, Параско?

Марко (*з пересадною чемністю забігає перед нею*). Як спалося, дорога мамо?

Мама (*не бачить його, до батька*). Добрий день!

Марко. Ага!

Батько. Виспалася?

Мати. Ліжко було чудове. Я спала прегарно.

Марко. Вірно.

Мати (*помітила якось Марка*). А ти, зятю...?

Марко. Я не спав зовсім.

Мати. Певно, ти привик до сього.

Марко. Витолкували ви хоч моїй жінці?

Мати. Ні! Я ніколи не мішаюся, до справ чоловіка і жінки. Прінципіально не мішаюся. Але що я думаю про тебе то я їй очевидно витолкувала. І то основно.

Марко. То вистарчає.

Мати. Очевидно я стрималася від якої небудь ради тільки заявила цілком просто: „Моя доню, що ти тут ще робиш, то хіба тільки тобі відомо. Але коли би мене щось подібного спіткало то я негайно написала би до адвоката і йому передала цілу справу.“

Марко. Дуже дякую, мамо.

Батько. А леж, Параско, не будьмо за строгі. Мій Боже! певно, що він легкодух а леж бо в кінці бувають злагіднюючі обставини.

Марко (скоро). Цілком слушно! (по хвилі). Які би то властиво могли бути?

Мати. І я би їх цікава пізнати?

Батько. Ми прецінь знали, що він парубком провадив доволі гуляще життя.

Мати. Але коли хто жениться, то мусить цілком змінитися

Батько. Коли б се так скоро йшло, любя дитино. Кождий так собі постановляє. Але цілий характер так точно на мінуту не змінється. Се так як із весною. Знаєш, коли в каварні господар 21 марта виставить на двір олеандри і прибе таблицю: „Розпочався весняний сезон“ — то все таки зима не зміниться від того в весну. Так само через само повінчання не зміниться ще парубок у жонатого.

Марко (стискає батькові руку). Тестю, ти говориш як з книжки. Мені вже самому починає здаватися, що я не винен!

Батько. Думаю, що кождому треба оставити час для розвитку.

Мати. Ну, коли наш зять буде так дальше розвиватися, то чи одно ще доживемо.

4. В И С Т У П.

Лена (пригноблено). Добрий день, тату.

Батько. Ну, любочко... ти щось блідонька.

Лена. Ах, остав (йде до стола).

Марко (надскакує). Добрий день, Лвночко... добрий день... вона мене не помічає.

Лена. Прошу до снідання, любі родичі!

Батько (йде до стола). Так, я вже дуже голодний (сідає).

Лена (до мами). Кілько шматочків цукру?

Мати (йде до стола і сідає). Остав, доню, я вже все сама зроблю. (Наливає каву).

Марко (стоїть із боку). Я ще теж не пив кави.

Лена. Прошу тату, свіжий мід — патока з Масло-союза.

Батько. Се дуже мило з твого боку. Я так люблю свіжий мід.

Марко. Я сам його приніс.

Батько. Гарно, попоїмо медку.

Марко (підходить несміло). Чи можу теж просити о чарочку? (Сідає до стола).

Лена (встає скоро). Любі родичі, негнівайтесь, я по-снідаю у себе в кімнати!

Марко. Прошу, коли тобі перескаджаю... свою каву можу випити на боці. (Бере філіжанку в обі руки і встає). Отже сепарація і від стола. (Сідає одалік на кріслі).

Мати. (Коли Марко вже сів). А масельце! Таж ми в себе дома ліпшого не маємо!

Лена. Теж із Масло - союза.

Марко. Теж я сам приніс.

Батько. (Оглядається на Марка). Бідний хлопець. (Потайки подає Маркови хліб із маслом). Пс!

Марко. Спасибі! Хоч одна милосерна душа.

Мати (строго). Дмитре, сиди порядно за столом.

Батько (авторітетно). Алеж, діти, так дальше не може йти! Погляньте лише на нього! Навіть хліб із маслом йому не смакує.

Марко (якраз збирається вкусити хліб).

Мати. Ти ще певно хочеш його боронити, того нашого пана зятя?

Батько. То ні! Але прецінь якесь прощення мусить прийти.

Лена. Певно, бо чоловік завинив.

Мати. Певно. Але уяви собі противне положення.

Лена. Не журіться, любі родичі, я уже рішилася і хочу тепер із тим паном про се поговорити.

Марко. Зі мною? Алеж дуже радо, любя Леночко... (Підходить із філіжанкою і ставить її на столі).

Батько. Тільки, прошу тебе, не перетягай струн.

Мати. Любий Дмитре, не мішайся у чужі справи. Бачиш прецінь, що і я не мішаюся. (До Лени тихо). Але знай що коли-б то був мій муж то я зуміла би з того скористати. Нове футро! Повір мені! (Виходить).

Батько (до Марка). Відважно! Тримайся.

Марко. Так, відважно! Ось чого тут треба.

Батько. Маєш сяке - таке оправдання?

Марко. Думаю, що вистарчить. Будьте переконані, що я викручу ся щасливо.

Батько. Отсе булови щастє. Але потім мусиш мені оповісти той спосіб. Може й мені придасться, коли не повезе дальше з тим суддею Добряцьким. Не можна знати. *(Відходить.)*

5 В И С Т У П.

(Марко. Лена.)

Лена. Так, а тепер що до нас...

Марко *(до себе).* А тепер лиш відважно. До відважних належить поліція.

Лена. Ти мав час прийти до себе. Тепер я цікава знати, що маеш на соє оправдання?

Марко *(з запалом).* Моя Лено, помиляєшся. Я не потребу боронитися. Противно, я тебе обжаловую.

Лена. Щоо? мене?

Марко. Так, ти заподіяла свому доброму, щирому чоловікові важку кривду!

Лена. І ти смієш твердити щось подібного супроти того фільму?

Марко. Щож доказує той фільм?

Лена. Ні менше ні більше, як те що ти мене ганебно зрадив і скомпромітував перед цілим світом!

Марко. В отсім якраз не мавш слухности. Ти цілком не скомпромітована!

Лена. Ще секунда і я перемінюся у стовп соли. То очевидно не ти там на образі?

Марко. Ну, очевидно що я.

Лена. Ну, а ранд-ву було також?

Марко. Ну, було. Але хто тобі казав, що воно було по наших вінчанню?

Лена *(остовпіла).* Як ти се розумієш?

Марко. Прецінь я й перед вінчанням їздив ще року на купелі.

Лена *(задумано).* Так се слушно.

Марко *(відважно).* А деж стоїть написано, що та стріча відбулася по наших вінчанню?

Лена *(недовірливо).* Ага! от куди ти зміряєш...

Марко. Стріча перед вінчаннем, се прецінь ніяка зрада.

Лена. Так очевидно.

Марко *(ще відважніше).* Дати прецінь не відсвітлено одно часно.

Лена. О, ти се собі прегарно обдумав.

Марко (в запалі). Правда? (Поправляється). То значить, як то обдумав?

Лена. Шкода, що ти забув про одну дрібничку. Чи тямив день коли ми повінчалися?

Марко. Алеж очевидно. Се ж був найщасливіший день у моєму життю.

Лена. Отже бачиш, тоді ще пляжі і парку з лавочками взагалі не було в Кутах.

Марко (злякано). Не було?

Лена. Ні, аж після війни зложено пляжу.

Марко. Щось подібного може знов тільки мені лучитися. Я цілком про се не подумав.

Лена. Ти таки завчасно оженився. Повинен був заждати на пляжу. То оправданне провалилося основно.

Марко (щиро). Мені теж так видається.

Лена. А твоя відвага сердить мене найбільше.

Марко. Добре тесть мені порадив.

Лена. Коли б ти був хоч оказав щирий жаль.

Марко. Алеж, Леночко — я то ще можу зробити, враз із капелюхом.

Лена. Тепер то вже злишне. Не трудися.

Марко. Бачиш є й злагідняючі обставини. В тім році...

Лена. Ах, остав мене...

Марко. Бачиш, тоді ще для мене було завчасно женитися. І коли священник сказав: Ти тепер чоловік — то мені ще далеко до чоловіка, бо прецінь хто ж може так скоро змінитися. Се так як із весною. Хоча священник й виставляє свої олеандри в літі на город... то куди ще йому до зими... я думаю, той город; ні чекай, як то було з тою історією?

Лена. Тепер взагалі тебе не розумію.

Марко. І я також. Але так воно якось було. Запитай батька. Одним словом, Леночко, бувають злагідняючі обставини, окрім плаща.

Лена. Не в тім випадку. Ти занадто вже мене осмішив. Ти сам бачив як публіка на твій вид реготалася. І де би ми разом не появилися, всюди будуть із нас реготатися. Ти зробив себе популярним, веселою фігурою з кіна. Можеш бути гордий із успіху.

Марко. Алеж образ негайно зникне. Я розпочав уже переговори з підприємцем. А коли вважаєш, що цілий світ сміється з того, то чому ти якраз береш то поважно? Таже смійся, дечочка, разом із іншими.

Лена. Не бажай собі того. Бо коли й я зачну з тебе сміятися... (сідає коло стола).

Марко. Фільм зникне а люде скоро про все забудуть. В такім великім місті як Коломия ніхто не в силі стямити всі важнійші події. Ми виїдемо куди небудь. Приміром до Пацикова або до Парижа. Ти вже давно хотіла подорожувати. В дорозі забудеш ту глупу історію. (Зближається чим раз більше). З часом буде все по старому . . . а тепер прости і вибач. (Падає перед нею на коліна і поволи розкладає рамена). Отже, Леночко!

Лена. (обертається до Марка). Марку! (Вибухає сміхом)

Марко. (опускає руки). А тобі що?

Лена (притримує руки в попереднім положенні). Пожди, хвилину! Алеж положенне точнісінько як учера в кіні. Не дивуйся, але не можу стриматися. (Зі сміхом відходить на ліво).

Марко (все ще на колінах). І мусів же я вибрати якраз те положення. (Задумується). Тепер вона з мене сміється . . . ну, тепер усе скінчилося. Я тепер і в її очах Марко Спотикайло. А все те через що? Через пана Едісона. О, коли би я його дістав у свої руки!

6. В И С Т У П.

(Марко, Катя, Юрковський).

Катя (через середні). Пан Едісон.

Марко. Що? Ти при умі?

Катя. Мій Боже! (подає візитівку). Ось тут написано.

Марко. Едісон! (Обертає візитівку). А так! Заступник на Коломию М. Юрковський. (Підходить до середніх дверей).
Прошу блище!

Юрко (через середні). Як що дозволите.

Катя (виходить).

Юрко. Ви були вчера в мене.

Марко (непривітно) В бюрі.

Юрко. На жаль мене не було.

Марко (як вище). Прошу сідайте.

Юрко. Дуже дякую. (Приглядається Маркови). Вибачайте, пане раднику, чи я вас уже десь не бачив?

Марко (я. в.) Мені невідомо?

Юрко. А я міг би присягнути, що десь вас бачив. Конче... але де?... Ага! Таж ви мое число шість! Тепер пізнаю вас.

Марко. Про се й ходить. Хочу про се з вами поговорити.

Юрко. Я й не знав, що моє число шість живе в Коломиї. Ви тут здається вельми відомі.

Марко. На жаль.

Юрко. Аж тепер розумію то велике зацікавлення числом шість. Натовп прямо незвичайний. Вчора було греміяльно ціле товариство.

Марко. Що за товариство?

Юрко. Здається союз скарбових урядників.

Марко. Нічого дивного, бож я членом того товариства.

Юрко. Тому то панове так реготалися, коли прийшов ваш образ. Ви мали незвичайний успіх. Ще трохи й були би вас зажадали на біс!

Марко (*степенує*). І думаєте, що на то позволю так дальше?!

Юрко. Се дійсно дуже прикре. Але...

Марко. Жадаю, щоби ви вже сьогодні усунули мій образ.

Юрко. Позвольте, пане раднику...

Марко. Коли відмовите то подам вас до суду. На се маємо конституційні закони. Се страшно надужитте.

Юрко. Вибачайте... сцена відбулася цілком публично в Кутах, тож ми маємо право за собою.

Марко. Не маєте права. Сцена се моя духовна власність. Звернуся до одвоката а коли доведете мене до крайности то кажу судови себе сконфіскувати аж по покінчення процесу.

Юрко. Не думаю, що се вам удасться.

Марко. Побачимо: викличу бойкот вашого кіна!

Юрко. Сим тільки погіршите своє положенне. Заборонений овоч чомусь якрав смакує. Підчас бойксту натовп ще збільшиться. Ціла справа попаде в „Покутське Слово“, ціла Коломия дізнається. Кожний схоже вас побачити і три, ба чотири представлення денно будуть розпродані.

Марко. Чотири представлення! Всі будуть мене знати як зломаний шеляг. Алеж, добродію, поставтеся у моє положення! Сеж страшно.

Юрко. Бачите! Я дуже радо пішовби вам на руку. Я знаю, що се для вас дуже прикре, але подумайте, я гешефтьяр. Ви моя критягаюча сила. Моя втрата була би дуже велика.

Марко. Розумію. Винагороджу вам вашу втрату. Кожний образ має свою ціну. Отже кілька?

Юрко. Ну, дешево вас не відступлю. Ваш успіх за великий.

Марко. Адже на моє місце прийде очевидно щось іншого?

Юрко. Набережні сценки ще найдуться. Маємо на щасте ще й інші фільми з Кут.

Марко (*врадувано*) Ну установіть отже ціну і пришліть ленту до моєї приватної канцелярії. На тім самім поверсі — двері на ліво. Я очевидно певний, що ніякий більше кіновик не виставить того образу?

Юрко. Про се можете бути певні. Наші знимки законно забезпечені. За Коломию обіймаю поруку.

Марко. А на провінції?

Юрко (*здвигає раменами*). О, це друге діло. Це знаєте французьке підприємство, що має своїх представників по всіх Ботокудах. Ми працюємо по всіх торгах і інших вертепах.

Марко. Алеж це чудесно! Я вже став предметом вистави тут, а ще могли би мене виставити у Львові...

Юрко. Се вже не представляється так трагічно, пане раднику! Адже ви не всюди так популярні як у Коломиї.

Марко. Очевидно, було би куди чемнійше зайнятися вам іншими лентами.

Юрко. Прошу спуститися на мене, пане раднику, усе налагоднається. (*Виходить*).

Марко (*люто*). О, це може мене дорого коштувати. Але нехай там! Вже ніхто зі мною не заговорить про мене в кіні. Вже то само слово мене денервує

7. В И С Т У П.

(**Марко. Марта**).

Марта (*через середні*). Як се добре, що застаю тебе самого. Я хотіла би щось запитати.

Марко. Що цяпочко?

Марта. Що се за історія була властиво вчора з тим кіном.

Марко. І ти вже про се зачинавш?

Марта. Та чудна Лена безумовно не хоче про се говорити. Меже хоч ти розкажеш?

Марко. То не для штубаків. Ти маеш учитися до матури а не думати про кіно.

Марта (*ображено*). Як бачу, ти сьогодні не в настрою (*Виходить*).

Марко (*знівно*). Чи цілий світ змовився? Ну, але тепер стріли вже мабуть вичерпалися.

8. В И С Т У П.

(**Марко, Катя**).

Катя (*через середні з листом у руці*). Прошу пана, прийшов хлопець з канцелярії (*починає прятати*).

Марко. Агов! Карпе! *(До Карпа)*. Що там нового?

Карпо. Приніс сьогоднішню пошту.

Марко. Оце гаразд. Я дещо запізнився. При праці прийдуть інші гадки.

Карпо. Тут один лист зі Львова від п. Зубчака. Ми його отворили через помилку.

Марко. Певно якесь велике замовлення. *(Отвирає лист)*
В. Пане! Мусите сейчас приїхати до Львова. *(До Карпа)*. А то чого?

Карпо *(здвигає раменами)*.

Марко *(читає даліше)*. Ваш образ виставляють тут усі кіна Овчарського. *(В розпуці)*. Вже й у Львові роблять з мене виставу! *(До Карпа)*. І якраз той лист ви там мусили отвирати?

Карпо. Ми й так вже всі знали в канцелярії. Ми там учера були всі до одного. *(Виходить)*.

Марко. А то певно хтось урік.

Катя. Прошу пана радника. Я мала одну просьбу. Чи не могли би пан дати мені один білет?

Марко. Що за білет?

Катя. А до тих образів, де пан грають!

Марко. А ти відки то знавш?

Катя. Різвик говорив. Він там був учера. Каже що пан так добри випали, що він пізнав пана на перший погляд. *(Виходить з тацюю)*.

Марко. Аж тепер маю досить. Коли ще мені хто виїде з кі — навіть слова вже не можу стерпіти.

9. В И Х І Д.

(Марко, Батько).

Батько *(через середні)*. Ну, любий Марку, як там із кіном?

Марко *(в розпуці)*. І ти приходиш до мене з тим проклятушим словом!

Батько. Алеж мама казала мені що тут був пан Юрковський.

Марко. А вжеж був! Але я вже маю досить тої історії! Йду до бюро і закопаюся у праці. А коли ще мені хто назве то... то... слово то я йому покажу! Присягаю се тобі, любий тестю! Певно вже ніколи в житю не буду мати сходити — а коли б мав то хиба серед повної п'їтьми. Тоді принайменше будуть деякі вигляди, що мене не скоплять на фільму. *(Відходить)*.

Батько. Але такого спотикайла я ще не бачив!

10. В И С Т У П.

(Батько. Борис.)

Борис (*зворушений через середні з китичкою*). Марку! Любий друже — але деж він? Чейже ще не вийшов?

Батько. Він у бюрі.

Борис. Ах! дуже вельми прохаю, перекажіть пану Маркові, що мушу з ним негайно говорити ізза кіна.

Батько. Радше самі йому то скажіть. Прийме вас дуже сердечно.

Борис. Маю для нього новинку. Але і для вас маю новинку. (*Подає йому руку*). Прошу, беріть.

Батько. (*Оглядає його порожню долоню*). Що маю брати?

Борис. Мою руку.

Батько. (*Потрясає рукою Бориса*). Дякую дуже, але що маю з нею зробити?

Борис. Бачите, я вам казав учера, що не міг би одружитися з тою маленькою панночкою але я помилився. Вона дуже гарна. Я з нею одружуся.

Батько. Помимо браку деяких прекмет?

Борис. Ну, так моя дружина повинна би бути молода, гарна і богата. Але що се шкодить. Я маю три пароходи, трьох капітанів і трьох . . .

Батько (*впадає*). Батюшок.

Борис. В мене стане гроший прожити три жінки. І то рівночасно. І бачите, хоч вона й більше учена від мене, то я можу ще підвчитися! І я уже почав. Я вчера, мав оповісти вашій сестринниці про Марокко, сьогодні знаю все що треба. (*Оповідает жваво*). Марокко мав 8 мільйонів мешканців, в части християн і жидів, головню могаметан. Під владу арабів попало в р. 712! Пізніше відзискало незалежність за геройського султана. . . Ну, що ви скажете?

Батько. Алеж я остовпів!

Борис. Так отже вченість уже мене не непокоїсть, коли б тільки інші условини згоджувалися.

Батько. Ага! пригадую собі, не сміє вами верховодити.

Борис. Під ніяким допустом. В подружі домагаюся повної свободи. Тільки тоді подруже приємне.

Батько. Можу собі уявити. Коли тільки на се згодиться.

Борис. Мусить! В противнім випадку було би мені дуже прикро. Не міг би одружитися.

II. В И С Т У П.

(Попередні. Марта).

Марта (до батька). Дядьку, що се має значити? Лена пакує усі річі і найблищим поїздом хоче відїздити до вас?

Батько. Алеж се дурниця. Зараз із нею поговорю. Ви-бачте добродію Неплюїв, що оставлю вас на хвилину самих із сестрінкою.

Борис. Будь ласка — вибачаю дуже радо.

Батько (виходить). Гм! гм!

Борис (подає Марті квітки). Чи можу просити, ша-мовна панночко?

Марта. Сі дорогі квітки для мене? Дійсно не знаю . . .

Борис. Будь ласка прийміть.

Марта. Ви дуже ввічливі. Я думала що ви вже мене цілком забули. (Вкладає цвіти до флякона, звернена плечима до Бориса).

Борис. Цілком противно! Дуже мені прикро, що в Коломиї не міг одержати кращих квіток. Ах! коли б ми були на півдні! На берегах Середземного Моря. Приміром у Марокку! (Читає з маншета). Фльора Марокка незвичайно богата. Там цвітуть пальми, фіги, банани, теребінти, міг...

Марта (здивовано звертається до Бориса).

Борис (скоро опускає руку) і . . . і . . . інші квіти.

Марта. Ах! там мусить бути гарно! На півдні! Чи ви були теж на Сицилії?

Борис (збентежено). На Сицилії? Алеж .. я був там теж.

Марта. Мусите оповісти мені про Сицилію.

Борис. Певно що оповім . . . Але аж завтра! Сьогодні докінчу про Марокко. Прецінь ви особливо інтересуетеся Марокком?

Марта. Ні, я уже з Марокка була питана. Ви як бачу відсвіжили свої спомини про Марокко?

Борис. Так, відсвіжив і то основно.

Марта. І пощо тільки трудів.

Борис. Скажу вам цілком щиро. Бачите, коли стрічаю молоду даму, тоді все мені здається, що бачу на її устах питанне: сей добродій Борис Неплюїв, людина багатенька, незалежна, тай не поганенька на вид. . . той Борис (по короткій павзі). Ну?

Марта. Алеж не перечу.

Борис. Спасибі. (Продовжає). Отже чому не всів на один із своїх пароходів і не сказав одному зі своїх батюшок:

„Ось моя наречена, будь ласка повинчайте нас“. І нащо він жде отой Борис? — Правда — ви теж ставили собі таке питання?

Марта. Перед матурою? Напевно ні. Але властиво мені се видається цілком природне, що ви досі парубок. Ви ніяк не хочете розпрачатися із вільним станом.

Борис. Панночко, ви зрозуміли мене цілковито... спасибі. Але ж ось що хочу знати від вас. Чи ж конче треба розпрощатися зі свободою, коли людина жениться. Чи ж не дасться сполучити: свобода і подружжя?

Марта. Не розумію цього, але думаю, що коли хто жениться то вже не належить виключно до себе але й до жінки.

Борис. Очевидно.. деколи! Але думаю, що коли жінка розумна і не хоче панувати...

Марта. Але над своїм чоловіком мусить панувати... коли він її любить.

Борис. Але ж дуже любить. Але коли має вернути до дому то се вже йому треба оставити.

Марта. Так а жінка має бути задоволена, коли він взагалі прийде. Маєте дивні погляди.

Борис. Бибачаюсь, женимося прецінь для власної приємности. В подружю не хочемо бути невільниками. А коли вже маємо бути заковані то хоч у рожеві кайдани.

Марта. Ах так, бо їх легче розірвати? Але я на так не пішла би. Коли б я вийшла за між то мій чоловік не смі би мати иншої приємности як тільки зі мною. Мав би свободу тільки для свого звання а й тоді мусів би щадити кождо годину, щоби як найскорше вернути до дому.

Борис. Але ж прошу панночко! Тоді чоловік став б домашнім пугачем. І думаєте, що він би на се згодився?

Марта. Коли буде мене любити, то радо сповнить мо бажанне.

Борис. Ви цілий час говорите про свою волю. Але ж сказано в святім письмі: він буде твоім паном.

Марта. Так сказано: буде, але чи вже котрий бу про се в святім письмі не говориться.

Борис. Я буду перший.

Марта. Побачимо (йде на ліво).

Борис. Побачимо (йде на право).

Марта (иншим голосом звертається до нього). Але пане Неапоїв, чого ми властиво споримо. Ми ж ані не думаємо женитися.

Борис. Цілком слушно а сваримося як би вже цілі літ прожили в найщасливішій подружжі.

12. ВИСТУП.

(Попередні. Батько).

Батько (через середні, капелюх і палицю кладе на крісло).

Марта (на зустріч). Любий, дядечку: твій приятель, пан Борис, людина дуже чемна але коли б я взагалі, коли небудь-мала вийти заміж то ніколи за того добродія. Його погляди надто вже азійські. (Виходить).

Борис. Добродію... дуже мені прикро, але ця мала дама надто хотіла би панувати а від тої вимоги ніяк не можу відступити. Будь ласка не переконуйте мене... не можу з нею одружитися.

Батько (до себе). Така згідливість виглядав властиво дуже підозріло.

13. ВИСТУП.

(Попередні. Марко).

Марко (через середні). Ото ж я зігнав трохи гніву на підвладних і тепер мені легче.

Борис. Ну, ось і ти нарешті. Мушу з тобою конечно поговорити про к...

Марко (перебиває). Так, так я уже знаю.

Борис. Марку, викупи фільм як найскорше.

Марко (вдає). Я хотів але надумався. Бо й пощо.

Батько. То ти не погодився із паном Юрковським?

Марко. Як раз був його заступник і жадав велитенської суми. Перед годиною я був би дав її з найбільшою приємністю, але тепер? жінка пакується, люба теща помагає їй у цьому... Пощо отже маю викидати свої грошенята?

Борис. А хоч би й весь свій маєток. Ти мусиш!

Марко. Ціле місто й так мене бачило.

Борис. Ти все тільки про себе думаєш. Але на образі в їй ще одна особа.

Батько. Ага! та дама.

Борис. Так! Красавиця із Кут. Я саме говорив із нею. Вона злякана.

Марко. То й вона вже чула про фільм?

Борис. Скорше від нас. Через се й писала до мене.

Марко. Отсе їй по заслужі. Нехай теж тишиться.

Борис. Алеж Марку! Ти цілком не знаєш, що тобі грозить. Коли жінка побачить свого чоловіка на таким образі то се дуже неприємно.

Марко. Особливо для чоловіка.

Борис. Отже уяви собі, що може статися, коли чоловік любачить свою жінку?

Марко. Що за чоловік?

Борис. Вона між тим вийшла заміж.

Марко. Неможливо.

Борис. Якраз се мені сказала.

Марко. Того ще бракувало.

Борис. Уже їй вибач, що не запрохала тебе на весілля.

Марко (злякано). Вибачаю.

Борис. А тепер уяви собі, коли чоловік дізнається, як що загалі дізнається?

Марко. Алеж дізнається. Се абсолютна певність. Коли жодить про мене то можеш навіть записягнути.

Борис. Чоловік має бути незвичайно гнівливий і неімовірно заздрий!

Батько. Зятю! Коли той тебе найде....

Марко. Він мене найде. Маю вражіння, що він уже мене має. Але про мене. Мені все одно. Я відважився стати віч у віч із жінкою і тещою.... то стану до борби й з тим панком.

Борис. Куди тобі! Чи знавш що то за добродій?

Марко. Що такого?

Борис. Се заводовий атлет.

Марко (злякано). Атлет?

Борис. Величезний силач.

Марко. Ще й то! Але чому я властиво дивуюся? При моїм спотикальстві воно й не могло бути инакше. І заложуся, що коли б визвав мене на пістолі... знаєш чим був би тоді?... Мистцем у стрілянні!

Борис. Алеж він є й мистець у стрілянні. Але тільки в побічній факхові. Може ти вже чував про нього. Се славний Семен Макаревич, з прізвиськом Залізний пастук. Знаєш я бачив раз такого в цирку. На простій руці тримав сто кільограмів.

Марко. А я важу тільки сімдесят вісім.

Батько. Зятю, мені здається, що йому не даш ради.

Марко. Але ж Борисе, ти теж мав тоді сходина з його жінкою. Чому тільки я маю бути жертвою?

Борис. Бачиш він про мене не знав. Я надто дискретний, щоби дати себе сфотографувати!

Марко. Припускаєш, що він мене підозрівав.

Борис. Його дружина вельми боїться. Коли вчора вернув до дому підносив тягарі в 300 кг. і прицілювався із пістолі.

Марко. Господь! коли він мене підозріває.

Борис. Коли піде до кіна . . .

Марко. А потім вишукає мене! Такий фільм, сеж прямо-гончий лист.

Батько. О шестій починається друге представлення.

Борис (дивиться на годинник). За пів години.

Батько. Образ мусить зникнути.

Борис. Хай коштує що хоче!

Батько (в телефон). Прошу, осередня. (До Марка).
Яке число Юрковського?

Марко (скоро). Шістьдесят шість.

Батько (в телефон). Прошу шістьдесят шість.

Борис. Не буде робити трудношів?

Марко. Алеж погоджуюся на його вимоги.

Батько. Ось і пан Юрковський. Тут радник (передає слухавку).

Марко (бере слухавку). Слухайте пане Юрковський. Я годжуся . . . плачу п'ятьсот золотих . . . що кажете? Тепер тисячу? (Лютю). Слухайте се вже без . . .

Борис. Алеж Марку . . .

Батько. Уважай! Макаревч!

Марко (люто в телефон). Без проволоки. (Змінює голос) Отже гаразд. (Знов гнівно). Алеж так, гроші сейчас одержите, ще перед представленням. Що такого? Ще лиш один одніський раз? Ніяк неможливо. Я сейчас мушу зійти з екрану. Що? (До Бориса і батька). Зголосився там якийсь пан, що кочче хоче бачити образ. (Знов до телефону). Дуже мені прикро . . . сього могу за свої гроші домагатися. Конець! (Зітхає із полекшею і опирається до стіни). Ну, нарешті знятий!

Борис (опирається теж до стіни). Нарешті.

Батько (як попередні). Нарешті. (Дзвінок при телефоні).

Марко (бере слухавку). Що ще там? так, пане Юрковський. Наголовок числа шість може остати . . . се мені байдуже, коли тільки мене там нема. (Вішає знов слухавку). Прошу тебе, Борисе, візьми в бюрі гроші і занеси їх негайно до кіна, ще перед представленням, а то він ще готов . . .

Батько. Біжіть що духу.

Марко. Бери авто або літак!

Борис. Сеж десять кроків. За секунду буду там. (Виходить).

Батько. Нарешті маємо спокій.

Марко. Спокій солено оплачений.

14. В И С Т У П.

(Попередні. Катя.)

Катя (через середні), Якийсь пан Семен Макаревич хоче бачитися.

Марко (злякано). Що кажеш?

Батько. Як називається?

Катя (здивовано). Алеж Семен Макаревич.

Марко (розпучливо). Він уже тут. Я се прочував.

Батько (до Каті). Ти чейже не казала, що ми дома?

Катя. Певно, що сказала!

Марко. Скажи йому, що мені дуже прикро, або, ні, що я хорий, ні, що я уже помер... що хочеш... але не приймаю.

Батько. А що зятю, як би з ним поспробувати по доброму?

Марко. Але не я, я знаєш дуже горячуся. Я радше.. (хоче вийти).

15. В И С Т У П.

(Попередні. Семен.)

Семен (басом). Я лиш на секунду, мої панове!

Батько. Ну, нема ради. (До Семена). Просимо блище.

Катя (відходить).

Семен (входить, капелюх і грубезну палицю кладе на крісло). Я тільки на хвилиночку. Маю честь з добродієм радником...

Марко (на бік, вдоволено). Отжо він ще мене не знає?

Батько. Ні, ви помиляєтеся, називаюся Паланиця. Я тесь.

Семен. Ага! любий тесь! ха! ха! ха!

Марко. Алеж це добряга.

Семен (до батька). Дуже мені приємно. (Стискає йому руку).

Батько (кричить із болю). Ой, таж ви заслуговуєте на своє ймення.

Семен (підходить до Марка). Тож се отже ви пан радник?

Марко (з острахом). Чим можу служити?

Семен. Вельми тішуся. (Стискає його руку).

Марко (стогне і витягає руку, що звисає безсило). Я вже тепер не здатний до бою.

Семен. Приходжу, бачите, з мадесенькою прозьбинкою.

Марко (жваво). Але ж просимо. З найбільшою приємністю!

Батько (*живо*). І овшім і овшім.

Семен. Трохи нечемно з мого боку, що так невідомий приходжу до вас, але я думав, що ви десь може чули про мене — Семен Макаревич.

Батько (*пересадно*). Що... атлет світової слави?

Марко (*пересадно*). Залізний п'ястук.

Семен. Так, то д!

Марко. Але хто ж би про вас не чув, такого мистця.

Батько. Се велика честь для нас бачити вас тут.

Марко (*підсуває легеньке кріселко*). Будь ласка, сідайте.

Семен (*підозріло дивиться на крісло*). На то крісельце? Не маєте сильнішого? Візьмім радше отсе (*сідає*).

Батько (*сідає*). Я чув, що ви перші в своїм фаху.

Марко. Найдуща людина століття!

Семен. Ви мене бачили при праці?

Батько. Але ж очевидно. Се щось чудесного. (*До Марка*). Ані не маю поняття.

Марко. Особливо одно...

Семен. Так, мій славний хоп (*встає і показує рухами*). Ось! Допускаю противника до себе і стаю як похилена верба — тільки оглядаю його з ніг до голови. Даюся обняти і положити. Але як тільки мої лопатки мають диткнутися землі — ого! телер я маю слово! — раз! два! і він уже підомною — а тепер тисну його до землі як поштовий значок! О! се не легко наслідувати!

Марко. Я не зумів би!

Семен (*сідає*). Я міг ще працювати але від пів року покинув дужання.

Батько. Шкода.

Марко. Розумію. З роками сила зменшається.

Семен. Цілком противно. Я тепер сильніший як колись.

Марко (*до батька*). Не дуже се успокоює.

Семен. Попробуйте лиш руки. Що? Кажу вам, що коли хто поміж них дістанеться — поміж сі буфори — того поминай як звали. Я положив усіх. Але на нещасте не стало охочих.

Батько. Ну, очевидно, для людей, що цинять повночсельність своїх кісток, се дуже ризиковне.

Семен. Тай з директорами був клопіт! Я з кожним мусів посваритися. І все кінчилося процесом.

Марко. Ах так, ізза зломання контракту?

Семен. Нііі! Ізза зломання ребер. В мене важка рука (*показує долоню*). Погляньте, во!

Батько. Мое позажанне. Се вже властиво не долоня а лятіфундзя.

Семен. Так можете спокійно загіпотекуватися. Коли я кого пічну стискати в руках... (до Марка) можу вам показати як я се роблю.

Марко (підскакує). Але ж ні, ні! Я вам і так вірю.

Батько. Ви так образиво описуєте. Вже від слухання дістається синці.

Семен. Але я весь час говорю про себе — а я хотів властиво цілком щось іншого...

Батько (живо). Але ж прошу, маємо час.

Марко. Не кваптеся.

Семен. Ніі, ніі — се дуже важна справа. Отже подумайте собі — приходжу вчора до свого клубу і помічаю, що всі чогось затихли! Що сталося? І вони потроха розговорилися. Знаєте тепер у кіні йде серія образів. Дуже гарні види з цілого світа.

Марко. Чи гарні, то ще питання.

Семен. Про се отже говорили при столику і мій друг Заворотний... (до Марка). Ви знаєте Заворотного?

Марко. Ще ні.

Семен. От собі хлопиця. Той все натяками, натяками, наче гачком від вудки: „Коли б так піти до кіна то побачив би, що ані не приснилося, але такому жонатому то тільки місце на чолі свербить.“ Мені вдарила кров до голови а в долонях засвербіло — а се завжди злий знак. Я й кажу: або ти кажи виразно, або я буду виразний, а мое письмо знаєш.“ І аж тоді висказався. В кіні показують образ... сцену на пляжі в Кутах...

Батько (боязко). Так. Ваш приятель пізнав пана зі сцени?

Семен. Ні, пана не знав.

Марко (на бік). Богу дякувати.

Семен. Він лише сказав, що се один із тих блазнів, що то в літі кружаться цілими кірцями в білих мештах і широким поясах. (до батька). Уявляєте собі?

Батько (глядиць на Марка). Цілком виразно, наче би дивився на живого.

Семен. Але каже, що пізнав даму... той приятель Заворотний... і знаєте хто то має бути? — ані не вгадаєте. Моя власна жінка! Ах! до сто громів... (хапає крісло і люто підносить до гори).

Марко (замикає очи, кулиться і відступає).

Батько. Алеж пане Макаревичу!

Семен (приходить до себе). Вибачте панове! я думав про свого приятеля (опускає крісло). Людино, кажу, ти бачив

иншу жінку... тут (виймає із кишені світлину) ось моя жінка, моя Зося... отвори широко свої очи, тої ти не міг бачити. „Так, каже він то напевно. вона“ (Кладе зворушений світлину на стіл і забуває її там). Знаєте, ледви то сказав... а мені потемніло в очах (по хвилі), а коли я знов побачив світло, лежав мій приятель Заворотний на подвір'ю поміж лушпинням. Але я роздумав собі — ануж я зробив йому кривду... мій Боже! всяко буває. Я позбирав його гарненько з поміж лушпиння, посадив на кріслі перед усіма таї кажу: Ось що тобі скажу, любчику! Я викинув тебе через вікно. Коли зробив тобі тим яку прикрість то беру се назад, Але завтра піду до кіна і там покажеться... Коли ти збрехав, то вже сьогодні оглянься за добрим лікарем. Але коли се дійсно моя жінка... тоді я вже собі найду того блазня і як схоплю його в кліщі...

Марко (зажурено). Приемні вигляди.

Батько. Не розумію тільки, чому якраз нам то все оповідаєте?

Семен. Бо я уже був у того пана, в Юр.. Юрковського... і щож він сказав? Не може показати мені того образу, бо то ви про нього рішаєте. Аж ви мусите дати дозвіл.

Марко (з полекшею). Ах так.

Семен. Я й хотів вас просити... правда зробите для мене сю дрібничку?

Марко. Я вельми заклопотаний, пане Макаревичу, але помімо найліпшої волі не можу.

Семен (схапується). Що, ви відмовляєте?

Марко (змінює). Але ж ні — я не відмовляю.

Батько. Він тільки не годиться.

Семен. Але який маєте в тім інтерес?

Марко (гикається). О, се комічна історія... мушу вам оповісти... тут є..., розумієте... (до батька). Оповіж ти краще.

Батько (збентежено). Ми іменно, ми, знаєте, набули образ — на поручення приятеля.

Марко. Цілком слушно! На поручення приятеля. А той не хоче дальше показувати тої ленти.

Батько. Ви то прецінь розумієте.

Семен (недовірливо). Але чому ховати образ якраз тепер, коли вже така масса людей його бачила. Се щось для мене дуже... смішне. (Зворушено). Не знаю чому, засвербіли в мене долоні.

Батько (боязко). Ого! це знак!

Семен (чим раз більше подразнено). Ви може особисто втаємничені?

Марко. Але як жеж можете навіть подумати щось подібного?

Семен. Ну, то скажіть (показує на телефон) тому пану Юрковському! Хай мені той образ покаже... ті „купелі в Кутах.“

Марко (догадався). „Купелі в Кутах?“ (До батька).
Тестю, то мое спасення. (До Семена). Отже ви говорите про той образ?

Семен. Очевидно!

Марко. Чому ви того відразу не сказали? Але ж купелі можете бачити! Вони й сьогодні у програмі... число шість.

Семен (втішно). Таак?

Марко (глядиць на годинник). Коли поспішите то ще поспієте на представлення.

Семен. Але ж біжу... сердечно дякую мої панове. (Простягає їм руки).

Марко і батько (ховають руки). Прошу, прошу... без заходів!

Семен. Я так і знав, що ви сповните мої бажання.

Марко. Нічого дивного при вашій переконуючій вимові.

Батько. Для такої людини як ви — бажання прямо з очей читається.

Семен. Ви дуже чемні. (Вже в дверях). Будьте вдоволені, що не сидите в шкірі мого приятеля Заворотного. Я, знаєте, лагідний як овечка, але коли ходить про мою жінку, ... про мою жінку! Поважання панам! (Виходить).

Батько (натискає). А тепер поясни, як ти міг його післати на той фільм?

Марко (втішно). Але ж ти чув передше? (Показує на телефон). Титул остає: „Купелі в Кутах“. Чому не має бачити образу? Прецінь мене вже на нім нема.

Батько. Ну, се ще дуже сумнівне.

Марко (злякано). Як то?

Батько. Коли Борис не порозумівся із Юрковським?

Марко. Але ж пан Юрковський згодився.

Батько. Ануж по дорозі Бориса переїхало яке авто? або хоч би спізвився?

Марко (збентежено). Тестю, не наганяй мені страху.

16. В И С Т У П.

(Попередні. Борис.)

Борис (через середні, розпучливо). Марку, Марку! Щось подібного ще не бувало?

Марко (*зворушено*). Що такого? Мій образ усунено?

Борис. Усунено..

Марко. Ну, то добре.

Батько. Тепер наш змагун може туди йти.

Борис (*злякано*). Що? Хто? Семен Макаревич? Залізний п'ястук? Той туди пішов?

Батько. Якраз пішов.

Борис. Нещастє.

Марко. Але чомуж би? Мене там прецінь нема.

Борис. Так, але я там тепер є.

Марко. Ти?

Борис. І до цього в купелевім строю. Отсе може бути гаряче.

ІV. ДІЯ.

1. В И С Т У П.

(Марко. Карпо. Катя.)

Марко (вдоволено). Ну! Катю! біжи на стрих, тащи валізу і пакуй все на дорогу.

Катя. Прøшу дуже. (Виходить).

Карпо. Виїздите, пане раднику?

Марко. Так, Карпику.

Карпо. Котрим поїздом?

Марко. Ще не знаю.

Карпо. На довго?

Марко. Ще не знаю.

Карпо. Куди?

Марко. Того зівсім не знаю.

Карпо. А листи?

Марко. Хай полежать кілька днів, пришлю свою адресу.

Карпо. Щасливої дороги, пане раднику. (Виходить).

Марко. Спасибі.

2. В И С Т У П.

(Марко. Батько.)

Батько (через ліві). Що сталося, зятю? Хочеш їхати?

Марко. Очевидно. Чейже не пущу жінки самої.

Батько (втішно). О то ви вже друзі?

Марко. Принайменше в часті. Я з нею цілковито. Вона зі мною ще ні... але то нічого не шкодить. Се вже по дорозі наладнається.

Батько. Вибач, коли Лена не хоче, то не змушиш її до спільної подорожі.

Марко. Я й не хочу. Але коли вона прийде на дворець, прийду і я — случайно. Всідає вона до вагону — і я всідаю. Хто ж се мені може заборонити? Тоді сідаю напроти неї,

дивлюся на неї, сміюся до неї аж доки не впаде мені на шию і не скаже! „Марку, ти непотріб, але все таки тебе люблю.“

Батько. А ти звідки набрав неждано такої відваги?

Марко. Колесо судьби повернулося. Я вже надто довго був Марком Спотикайлом — тепер скінчилося. Вже те, що мій образ зник так в пору з кіна... се був початок. А потім пан Семен Макаревич попав на фальшивий слід і замість мене найшов иншого — се продовженне. А тепер, побачите всі, вдасться мені погодити з жінкою. Хай тільки всядемо до залізниці.

Батько. Гарно з твого боку. А мене то оставляєш самісінького?

Марко. Але деж би я се зробив? Коло тебе остає моя люба теща.

Батько. Ах! То ти її мені лишаєш? (*Потрашає руку Марка*). Сердечне спасибі. А вечером засяду з нею коло стола та заграємо маджонку.

Марко. Дуже цікава гра.

Батько. Цікавлюся нею битий рік на селі. Не по се приїхав до Коломиї. Ні, пане затию, так ми не закладалися. І я хочу провести веселий вечір серед моїх друзів.

Марко. Розумію, суддя Добряцький з Падикова.

Батько. Очевидно. Мусить знов появитися. Коли ти поїдеш, він мій одинокий ратунок. Числю на твою поміч.

Марко. Дуже радо.

Батько. Я обережно приготую жінку. Стрінеш нас разом то скажи цілком невинно, що ти стрінув пана суддю Добряцького.

Марко. З Куликова.

Батько. Алеж ні, з Падикова, він звідтам завсігди приїздив. Він же на мене сьогодні о девятій на важну нараду.

Марко. Зробиться, тєстю. Покладу лиш кілька підписів і зараз приходжу. (*Виходить*).

Батько (*кличе за ним*). Отже числю на тебе.

З В И С Т У П,

(**Батько. Мати.**)

Мати. Слухай Дмитре. Чейже відпровадимо Лену на дворець.

Батько. Злишне. Застане там свого чоловіка! Він іде з нею.

Мати. Що? Він посміє?

Батько. Так Параско — думаю, що так буде найліпше. Хай молоді люде виговоряться.

Мати. А що ми тут будемо робити? То може й ми поїдемо?

Батько. Неможливо! Я ж іще не полагодив своїх справ!

Мати. Ах! ті твої справи!

Батько. Я ще не був у суді в справі процесу, мушу купити нову молотильню... таї взагалі неможливо — мій старий приятель з... приїздить до Коломиї, щоби зі мною поговорити в одній важній справі.

Мати. Що за приятель?

Батько. Ах — Боже! таже знаєш, працюю з ним уже кільканайцять літ... судовий радник...

Мати. Ага! той з Пацикова?

Батько. Саме він. Я очевидно не знаю напевно чи він приїде сьогодні... але я маю прочутте, що він приїде..

Мати. Так так. Я хотіла дати тобі щось перед тим. *(Виймає з торбинки карточку).*

Батько. Мені, люба Парасю?

Мати *(подає).* Тобі любий чоловіче.

Батько. Що се такого?

Мати. Карточка, яку я властиво хотіла положити коло твого тареля аж при вечері. Прочитай, прошу.

Батько *(читає).* „Не здуриш мене більше судовим радником Добряцьким із Пацикова.“ *(Збентежено).* А то що мав значити? Ти маєш що проти нього?

Мати. Нічогісінько. Хиба лиш одно — одніське — і то рішаюче: його зовсім нема.

Батько *(удано).* Що такого? Нема мого друга, судового радника з Пацикова? Із яким я так часто стрічався? А тобі хто се сказав?

Мати. Поясню тобі. Кілько разів ми приїздили до Коломиї, мав ти все важні ділові конференції, що тревали до пізна в ніч. Все поза домом. І все з радником суду Добряцьким.

Батько. Признаю.

Мати. А мені самій було прикро. Але справа є справою. Одначе раз на другий день, коли ти пізно вернув, випала з твоєї кишені карточка „За випозиченне маски 10 золотих“.

Батько. Якесь непорозумінне.

Мати. Маска при діловій конференції?

Батько. Не знаю, як та карточка могла попасти в мою кишеню?

Мати. І то можу тобі сказати. Я читала в часописах, що тої ночі був у салі Каси ощадности масковий баль.

Батько. Припускаєш, що радник суду, повів мене туди?

Мати. З початку і я так думала. Але я запитала про нього в „Брістолі“ — там його не знали зівсім.

Батько. Нічого дивного! Я через помилку сказав тобі „Брістоль“ Він стає усе в „Сіті“.

Мати. І в „Сіті“ невідомий. (*Остро*). Навіть у Пацикові невідомий.

Батько. А то дивно.

Мати. Поручений лист не дійшов до нього.

Батько. Нічого дивного. Наша почта...

Мати. На листі була дописка: „Невідомий навіть поліції“.

Батько. Очевидно переселився.

Мати. Алеж, Дмитре, чи все ще не хочеш зложити збруї?

Батько (*сумно*). І то можу. Що ж маю зробити! Не остає мені нічого іншого.

Мати. Ти так посумнів.

Батько. Нічого дивного. Коли так нагло тратимо старого друга. А я так хотів побачитися з ним ще хоч раз перед його смертю.

Мати. Дмитре, я тобі його заступлю.

Батько. Ти?

Мати. Коли схочеш піти куди, хоч би й на масковий баль, візьми й мене з собою.

Батько. Згода. Але одно мушу тобі сказати... гарно се не було з твого боку.

Мати. Ти мені робиш докори?

Батько. Ти так довго то носила з собою а я навіть не підозрівав нічого.

Мати. О, я се оставила на вечерю нашого життя.

Батько. Ну то смачного, любя Парасю.

Мати. Взаїмно, Дмитре.

4. В И С Т У П.

(Попередні. Марко).

Марко (*через середні*). Як то добре, що стрічаю тебе, любий тєстю, мушу сказати тобі щось важного.

Батько. Що такого?

Марко. Знаєш, кого я саме що стрінув? Радника суду Добряцького.

Батько. Ось воно як.

Мати. Кого ти стрінув?

Марко. Пана Добряцького з Пацикова.

Мати (до себе). А то вже світ кінчиться,

Марко (до батька). Мусить із тобою конче поговорити в важних справах і жде на тебе сьогодні о девятій.

Мати. А то чудесно! Отже ти його також знаєш, того радника Добряцького?

Марко. Алеж очевидно.

Мати. Що ти кажеш?

Марко. Вельми ділова людина. Працює до пізна в ночі.

Мати. О, я се знаю.

Марко. З нього все беру собі примір.

Мати. Я про це переконана. (Виходить).

Марко. Ну, що кажеш? Я це розкішно зробив із тим судовим радником?

Батько. Але ж то спотикайло з тебе. Вона — вже знає що його ніколи не було.

Марко. Вона се знає. А то добре.

Батько. І то ще не найгірше. Вона знає рівнож, що я був на масковім балю в Касі Ощадности.

Марко. Ну, коли ти такі річи виробляш!

Батько. Позволь. Сеж була невинна забава. Але було дуже весело. Чудесна музика, затишний куток за пальмами, масочки, шампан. Ну, колиб була найшла рахунок. Нас, шістьох панів зійшлося цілком случайно.

Марко. Ага, самі панове з провінції.

Батько. Прилучилися до нас дві-три артистки з театру...

Марко. Так, так...

Батько. Дуже серйозні дами.

Марко. Можу собі уявити.

Батько. А про се дуже веселі. Одній забаглося, щоби я мав промову. І я мусів стати на столі. І ось ті незабутні хвилини завдячую своєму незабутньому, покійному судовому радникови Добряцькому з Пацикова. Боюся, що дуже відчую його брак.

5. В И С Т У П.

(Попередні. Борис.)

Борис (стукає у середні).

Марко. Прошу. (По наві). Прошу.

Борис (відхилює двері). Се я Борис.

Марко. Але ж ходи! Відколи так офіційно?

Борис. Я хотів тільки переконатися чи тут нема Семена Макаревича.

Марко (сміється). Алеж нема.

Борис (входить у чорних окулярах, з піднесеним ковнірем плаща, капелюх глибоко насунений на очи). Добрий день мої панове.

Марко (здивовано). Алеж чоловіче!

Батько. А ви як виглядаєте?

Борис. Не до пізнання, правда? Але я цього саме й хочу. Відколи пан Макаревич бачив мене на фільмі, не важуся показати інакше на вулиці. Чорні очіці, хусточка перед обличчям, плащ подвійно ватований. (Роздягається і кладе плащ на кріслі).

Батько. То ви такі боязкі?

Борис. Перед атлетом? Прошу, вас. Я маю теж доволі сили але в нього сили куди більше — а се дуже неприємно.

Марко (чванькувато). Ні, я таки того не розумію як можна так боятися, таже ми мущини.

Борис. Ти нежданно зробиса такий відважний. Бо нічого не знає про тебе. Тобі вдалося його ошукати.

Батько. Се так, нам пішло добре.

Борис (стискає його руку). Чудесно. Я вам дуже вдячний. (До Марка). Тобі теж.

Марко. Але ж я не мав поняття, що й ти є на фільмі.

Батько. Ці людиці зняли на фільму мабуть цілі Кути.

Борис. І як підступно. Як Татари. Навіть не прохали приємно усміхнутися. Але я рішився. Відразу зробив як і ти та викупив фільму ... в додатку взагалі всі знімки з Кут ... для певности.

Батько. Кілько-ж то ви заплатили?

Борис. Ах, не питайте. Се стоїть мене... одного батюшку з одного з моїх пароходів. Бо чейже без капітана не обійдуся. Але я мусів. Хоч би з огляду на стрій. Мені в купелевім строю дуже не до лица.

Марко. Ну, то тепер можеш потішитися. Тепер і твій образ зник із фільму.

Борис. Але й я зникну. Не маю охоти ждати аж найде мене той Семен Макаревич. Вертаю на свої пароходи, там так уютно. Хай там найде мене той кожем'яка.

Батько. Надіюся, що з ним більше не стрінемося. Він троха за важкий в поведенні.

Марко. І я резигную з приємности. (Помітив світлину на столі). А то що? Таж це прецінь його жінка.

Борис (злякано). Де саме?

Марко (ховає світлину до портфеля). Пішлю її йому негайно назад, щоби не мав причини сюди приходити.

Борис. Отже прощавай любий Марку. Здорови дружину і передай привіт любій тещі. Вельми мені на сьому залежить, щоби в неї оставити добре вражінне.

Марко. У моєї любої тещі? (Іронічно). Дуже просто. Скажи їй тільки, що судовий радник Добряцький се твій щирий приятель. (Виходить).

Борис. До вас, добродію, маю одне прохання. Чи та мала панночка (показує на портрет)... ще у вас?

Батько. Так, вона ще в нас.

Борис. Я хотів би сказати їй кілька слів на пращання.

Батько. Можете переказати через мене.

Борис. Вибачайте, це не все одно.

Батько (йде на ліво). Ну, то скажіть їй особисто.

Борис (іде за ним). Правда, що коли відіду, то будете її потішати?

Батько. Не журіться. (Виходить на ліво).

Борис (здіймає портрет). Дійсно дуже шкода, але не можу з вами одружитися. Коли б вам одної прикмети бракувало... добре... двох... і то ще гаразд... трьох... від біди. Але всіх відразу! Ні, так не може бути. Дуже мені прикро... бо ви гарні і то дуже.

6. В И С Т У П.

(Борис. Марта).

Марта (через ліві). З ким ви так говорите, панє Неплюїв?

Борис (вішає портрет). Вибачайте, я тільки жалкував перед вашим портретом, що мусимо розлучитися.

Марта. І що відповів портрет?

Борис. Так дуже точно я того не зрозумів, але мені здавалося, що ті малі усточка промовили: і мені теж прикро.

Марта. Вибачте, ви певно не дочули.

Борис. Неможливо. І ваші уста ще докинули: їдьте і пишійть частенько.

Марта. Але ж писати можете, коли сього бажає мій портрет. Впрочім і я радо б побачила ваш образ.

Борис. Якто? Який образ?

Марта. Той в кіні.

Борис. Ой лишенько! А ви відкіля це знаєте?

Марта. Від тітки.

Борис (*боязко*). Скажіть будь ласка, розказувала вам деталі?

Марта. Детайлі?

Борис. Ну так, мій зовнішній вигляд?

Марта. Ні.

Борис. Богу дякувати.

Марта. Вона тільки сказала: добре йому так тому Дон-Жуанови.

Борис. Тим разом ви непевно не дочули. Так зле чейже не будете про мене думати? Щож доперва як буду далеко?

Марта. Що властиво гонить вас у чужину?

Борис. Журба за одно дороге мені життя.

Марта (*цікаво*). Ах! Чиеж іменно?

Борис. А іменно мое. А по друге, що мені тут робити тих сумних досвідах, які мені лучилися вже в перших днях?

Марта. Вам, пане Неплюїв?

Борис. Тепер на пращанні могу се вам сказати... я стрів молоду даму, яка мені так подобалася, так дуже, так на перший погляд. Я обережно розслідив чи вона має усі ті прикмети, яких я мусів би вимагати від своєї будучої жінки...

Марта. І вони їй бракують?

Борис. На жаль, на жаль.

Марта. Алеж се не причина, щоби резигнувати.

Борис. Не причина?! Я думав би, що так.

Марта. Чи вона має прикмети, яких ви вимагаєте? Вибачте, так шукається помешкання але не дружини. Ви цілком зле взяли за діло. Треба було наперед себе випробувати а не панночку. Чи ви маєте всі прикмети яких вимагається від доброго мужа. І коли вам подобалася розмова з нею...

Борис. Алеж дуже подобалася.

Марта. І на її вид приходять гарні думки...

Борис. Алеж дуже приходять.

Марта. Тоді треба було не вагатися довго, взяти її за руку і...

Борис. Алеж я то могу зробити. (*Хоче зблизитися*).

Марта. Очевидно, коли він подобається тій панночці.

Борис. Алеж подобається, напевно.

Марта. Хто вам казав, що й вона не має свого ідеалу? Ануж ви йому не відповідаєте?

Борис. Але ж що могла би йому закинути?

Марта. Може хоче вас уперед розпізнати?

Борис. Алеж tego не сміє робити. Не повинна довго надумуватися, тільки приступити і сказати: ти мені подобався а... решта якось уложиться.

Марта. Ого — го! Пане Неплюїв!

Борис. Прошу, панно Марто, скажіть так.

Марта. Я?

Борис. Але чому ж би ви мали довше удавати? Ваші розумні очі вже давно помітили про кого я думаю.

Марта (засоромлено). Я дійсно не знаю, що маю сказати...

Борис. Алеж се таке просте. Маєте сказати: так. — Чи може маю дійсно відіхати?

Марта. Алеж ні.

Борис. Маю остати?

Марта. Алеж так.

Борис. Отже ви мені прихильні, хоч трішечки?

Марта. Так, трішечки.

Борис (бере її за обі руки). В нас на Україні є звичай, що при освідчинах...

7. В И С Т У П.

(Попередні. Мати. Лена).

Мама (через ліві). Пане Неплюїв, що ви робите?

Борис. Хочу поцілувати ручки своєї нареченої і прохаю мені не перескаджати.

Лена (входить за Параскою). Алеж Марто!

Марта (обіймає Лену). Ах! тітко я така щаслива!
(Вибігає).

Мати (дещо огірчено). Я думаю — що мене треба було наперед попросити о згоду.

Борис. Ну, коли так думаєте, то прохаю — давайте.

Мати. Адже я вас ледви знаю, пане Неплюїв.

Борис. А леж... (показує на Лену). Шановна добродійка знає мене, і ваш зять і ваш чоловік а потім пан суддя Добряцький мій ширий друг.

Мати. Хто такий?

Борис. Марко казав мені, що ви ласкава добродійко особливо високо ціните ту людину.

Мати. А ту останню поруку могли ви цілком добре пропустити. А дальше та неприємна історія. Таж, ваш образ у кіні?

Борис. Був колись! Се був тільки коротенький, гостинний виступ. Я дуже скоренько зник із екрану.

Мати. Мушу про се переконатися.

Борис. Будь ласка а коли пізнаєте мене блище, скажете: той Борис, це чудесна людина. Мені можете цілком спокійно поручити свою сестрінку. При моєму боці вона безпечна. А коли й мала б її грозити яка небезпека то я зумію її оборонити... боязнь мені невідома.

8. В И С Т У П.

(Попередні. Катя. Батько. Марко).

Катя (зголошує). Пан Семен Макаревич.

Борис (злякано). Пожалься Боже! (Вибігає на право).

Мати (здивовано). А то що має значити?

Лена. Чому він побіг так скоро?

Батько (через ліві втішно). Що Марта каже? Пан Неплюїв їй освідчився?

Мати. Так, але мушу наперед переконатися чи його фільм дійсно зник. А ти підеш зі мною.

Батько. Але ж дуже раді, любя Парасю. Не уступлюся від твого боку.

Катя (все ще у дверях). Чи маю просити того пана?

Батько. Котрого пана?

Катя. Пана Семена Макаревича! (Виходить).

Батько. Господоньку! (Вибігає через ліві).

Мати (до Лени). Що сталося? Ти визнаєшся у цьому?

Лена. Само ймення їх проганяє.

Марко (у лівих).

Мати. Може ти мені се поясниш?

Марко. Що саме люба тещо? (Кладе капелюх і палицю на кріслі).

Мати. Чому пан Неплюїв і мій чоловік побігли від одної візити?

Марко. Якої візити?

Мати. Пана Семена Макаревича?

Марко. Що? Пан Макаревич? (Хоче втікати але спотикається і падає на крісло).

Мати. Ти також? Щось у тім мусить бути.

Марко. Алеж нічого особливого. Цілком невинна візита — діловий приятель.

Лена. Ходім уже, ходім. (На відході до мамі). Я вже все виведу на чисту воду. (Виходить із мамою через ліві).

Марко (сам, боязко). Що він властиво хоче від мене? (Міцне стукання). Ось і він.

9. В И С Т У П.

(Марко. Семен.)

Семен (відхилює середні). Пане раднику, я жду, щоби ви сказали: прошу.

Марко. Прийдеться таки сказати. (Знов стукає). Прошу.

Семен (через середні, нетерпеливо). Пане раднику, щось довго казали ви мені чекати в передпокою. А я сьогодні до чекання цілком не маю охоти. Я шалено нервовий! (Лютю стріпає пальцями).

Марко. Знаю, знаю, вам знов сверблять долоні.

Семен. І маю до цього причину. Чи-ж думаєте, що без причини я був би так скоро знов прийшов?

Марко (пересадно). Алеж прошу вас любий пане Макаревичу — се завсігди для мене приємність.

Семен (ходить неспокійно). Дожити чогось подібного! Я там був і бачив фільм на власні очі. Се дійсно моя жінка.

Марко. Але ж що ви говорите?

Семен (розводить руки). Прямо неможливість. Моя жінка говорить собі з иншим — а я рідний чоловік, мушу ще до сього платити вступ.

Марко. Можливо, що коли б ви були представилися як чоловік власної жінки то дирекція дала би вам вільний вступ.

Семен. Що я не розніс цілої буди а задовільнився тільки шістьома найблищими кріслами це греба завдячити виключно моїй вродженій поміркованости. Я сейчас побіг до дому, щоби зажадати вияснення, але подумайте собі — моя жінка вийшла. Що ви на се скажете? Вийшла! Моя жінка виходить і не каже куди. Якись таємні ходи! Не до витримання. Хоч би цілу Коломию мав рознести на трісочки найду жінку і того там із фільму. І ось до вас звертаюся...

Марко. Що я вам пораджу?

Семен. Мусите мені допомогти — найти людину — ту на фільмі.

Марко. Се неможливо.

Семен. Чому неможливо?

Марко. Бо — я тої людини цілком не знаю.

Семен. Не викручуйтеся. Ви щось знаєте про фільм, Я пізнав то по вашім змішанні вже за першим разом як я тут був.

Марко. Алеж, пане Макаревичу, ви занадто зворушуєтеся. Ну, припустім... ваша жінка стрічалися колись на березі Черемоша. Але ціла справа за давнена.

Семен. Але не для мене.

Марко. І ще одно скажу вам для вашого успокоєння. фільм, який вас так розсердив, ще сьогодні зникне з програму. Його не будуть більше показувати.

Семен. Коли не знаєте нічого новішого то про се я вже сам подбав! Заплатив я тому Юрковському скажені гроші.

Марко (до себе). Ого! й той!

Семен. Але я мушу дістати того панка з фільму в свої руки. Того в купелевім строю... того мушу поставити перед пістолю.

Марко. Але яким правом, пане Макаревичу? Дама тоді ще не була вашою жінкою.

Семен. Але стала нею пів року пізнійше і з тим мусів той добродій числитися. І хто знає, чи він не стрічається з нею ще й тепер?

Марко. Але деж там. Він цілком навіть не думає про вашу жінку.

Семен. А ви звідки то знаєте.

Марко (в запалі). Він навіть ось що сьогодні заручився з іншою.

Семен (скоро). То ви таки знаєте його?

Марко (злякано). А то осел із мене.

Семен. Тепер ви призналися. Мусить сказати, як називається, бо мені вже робиться недобре.

Марко. Алеж це прецінь неможливе.

Семен. Коли ще дальше будете відпекуватися тоді вас потягну до відповідальности.

Марко. Алеж любий пане Макаревичу.

Семен. Потягну вас до відповідальности і то зараз. Мусить прийти до поєдинку. Я навіть маю при собі візитівки.

І О В И С Т У П.

(Попередні, Лена).

Лена (з лівих). Мій боже, а тут що діється?

Марко (злякано). Моя дружина, коли вона зрадить, що я...

Семен (не бачить Лени). В останнє питаю вас, чи скажете нарешті?

Марко. Алеж будьте тихо, моя жінка.

Семен (звертається до Лени). Вибачте, пані добродійко, я трохи проголосився, але може ви переконаєте чоловіка, щоби признався...

Марко (хоче успокоїти Семена). Алеж ми все обговоримо... (заходить поміж них).

Лена (до Семена). До чого вам має признатися?

Семен. Я, знаєте, чоловік дами...

Лена. Якої дами?

Семен. З Кут.

Лена. Що дама з фільму се ваша...

Семен. Моя жінка. Що ви на се скажете?

Лена (подає йому руку). Дуже мені вас жаль.

Марко (хоче стати поміж ними). Алеж Лено!

Лена. Дай мені спокій.

Семен (кричить до Марка). Дайте спокій жінці!

Марко. Алеж пане Макаревичу! (Цілий час хоче стати поміж ними).

Семен. Можете догадатися, як то буває жонатому на душі, коли бачить такий образ.

Лена. Знаю навіть. Сама то перебула.

Семен (*не зрозумів*). Що й ви мали стрічу в Кутах?

Лена. Так як ви бачили в фільмі свою жінку, так я бачила там свого чоловіка.

Семен (*зіритовано*). Свого чоловіка?

Марко. Алеж Лено, на милість божу!

Семен (*до Марка*). Оставьте нас у спокою. (*Зворушено до Лени*). Кажете свого чоловіка?

Лена. Так на сходинах.

Семен. З моєю жінкою?

Лена. В Кутах. Прецінь про се говоримо?

Семен. То ваш чоловік мав теж сходини з моєю жінкою? Алеж я нічоcho про це не знав.

Марко. Алеж тепер кінець.

Лена. То пан Макаревич не знав нічоcho?

Марко. Ні, моя власна жінка мусіла се зрадити. Ось і ділу вінець.

Семен. Тепер мені все ясно. То певно той перший фільм, якого пан радник не хотів мені показати і то ви там були на нім. Отже подвійно ошуканий. Гаразд. Зведу порахунки з обома панами. Будемо стрілятися.

Лена (*злякано*). На Божу милість!

Марко. Що? хочете зі мною стрілятися? Таж ви мистець у стрілянню!

Семен. Саме тому. Заложу ся з вами, що трафлю вас де означу наперед.

Марко. Але-ж візьміть під увагу, що я зовсім не умію стріляти.

Семен. І не потребуєте. Як обиджений маю перший стріл а до другого ви взагалі не дійдете.

Лена. Алеж, пане Макаревичу! закликаю вас, так далеко не смієте посунутися!

Семен. Дуже мені прикро, але найби ваш чоловік не був-би посувався так далеко.

Лена (*розпучливо*). Чиж нікого нема, щоби нам допоміг? (*Кличе в двері на ліво*). Тату! Мамо! пане Неплюїв допоможіть мені!

11. В И С Т У П.

(Попередні, Борис).

Борис (*у лівих*). Алеж шановна добродійко! В чому діло?

Семен (*побачив Бориса*). Ао! А то хто?

Борис. Милосерний Боже! Добродій Макаревич. (*Хоче втікати*).

Семен. Ага! Це той другий! Панич на пляжі.

Марко. Богу дякувати. Тепер ми зібралися в комплеті.

Семен. Тим ліпше... тепер можете кинути жереб хто перший мав зі мною стрілятися.

Борис. Алеж будь ласка йдім у хронологічним порядку; ти Марку мавш першенство, я маю час, могу почекаати.

Семен. Небавом почувете про мене, мое поважання.

Марко (*хоче його затримати*). Алеж любий пане Макаревичу.

Семен (*грубо*). Ми з собою покінчили.

Марко (*сердито*). А, я маю того досить! Ви мусите мене вислухати.

Борис (*до Макаревича*) Так, так батюшко, вислухайте його. Ви як людина глибоко образована, знаєте прецінь *audiatum et altera pars*.

Семен. Ну, говоріть але коротко, бо в мене долоні сверблять аж по лікті.

Марко. Так се правда, я говорив в вашою теперішною подругою в Кутах, але всього на всього кілька хвилин. Се були найневиннійші сходици.

Борис. Найневиннійші. Се взагалі не були сходици навіть в ученицькім розумінні. Сходици цілком не було.

Марко. Із чистою совістю могу заручити, що від того часу не бачився із вашою дружиною і більше не побачуся.

Борис. Хіба десь у кіні.

Семен. І я маю в то повірити?

Марко. Даю вам на се слово і се мусить вам вистарчити.

Борис. Так, се мусить вам вистарчити. Бож прецінь і инші докази ще можуть колись найтися.

12. В И С Т У П.

(Попередні. Карпо).

Карпо (*через середні*). Пане раднику, одна дама хоче з вами бачитися.

Марко. Не маю часу.

Карпо. Просить конче і то негайно. Каже, що була вже вчера.

Марко Хто ж се такий?

Карпо. Пані Софія Макаревич. *(Виходить).*

Лена. Ото раз!

Семен *(люто).* Моя дружина! Робить вам візиту? В приватнім бюрі?

Лена. А вчера була тут також!

Семен. І ви говорите, що з нею не бачилися?

Марко. Скарана година! Мабуть усе сприяглося проти мене!

Борис. Поговорю із нею.

Семен. Позвольте, я то зроблю. Коли тільки хто має із нею щось до говорення — то іменно я. Пождіть — я зараз верну *(виходить).*

Борис. Батечку, батечку. Мушу піти за ним а то в першій хвиливі той ведмідь готов ще якого лиха накоїти. *(Виходить за ним).*

Лена. Отже ти аж до цього довів. В нашім власнім домі складає тобі візити?

Марко. Присягаю тобі, що я невинен.

Лена. Де так усе промовляє проти тебе.

Марко. О, так, але лиш промовляє. Помимо того, скажу тобі...

Лена. Не можу вже тобі ні слова повірити. Там того року ти їздив будім то до Буркута. Хто знає чи й тоді не пересидів ти в Кутах?

Марко. Алеж Леночко, я тобі се сейчас можу чорне на білім доказати з моїх записок. *(Витягає портфель).* Ось бачиш. *(Із портфеля випадає світлина).*

Лена *(хапає світлину).* А то що за дама? *(Викрик).* Дама з Кут? Ти носиш при собі її світлину?

Марко *(остовпів).*

Лена. Чи ще й тепер будеш перечити?

Марко *(злякано)* Ні, нічого більше не перечу. Я й сам уже починаю вірити. Се так тільки зложилися обставини. Роби зі мною, що хочеш. Не буду більше боронитися. Признаюся до всього.

13. В И С Т У П.

(Попередні. Семен. Борис.)

Борис (*через середні*). Спасені! Марку! Ми оба спасенні!

Семен (*широко регочеться*). Ха! ха! ха! А то комедія!

Марко (*здивовано*). Ви смієтеся.

Семен. Так, і знаєте з кого? З вас!

Марко. Алеж позвольте.

Семен. Пане раднику. Ви чудесно втьопалися.

Марко (*люто*). Я то знаю. Се в мене на порядку деннім. Коли не скажете нічого цікавішого...

Семен. Скажу. Пождіть но. (*До Лени*). Ви добродійко можете мені погратулювати.

Лена. Ви говорили з жінкою?

Семен. Очевидно. Вона все вияснила. Вона цілком непричасна і я вже просив її вибачення.

Марко (*до себе*). Цікавий я знати як се вона зробила.

Лена. А мій чоловік?

Семен. Також цілком непричасний.

Борис. І я також.

Лена. А то як? Чи ж мій чоловік не був рівночасно з вашою жінкою в Кутах?

Семен. Був!

Лена. Чи не говорив із нею у парку?

Семен. Міг собі говорити.

Лена. Чи не був Борис із нею на пляжі.

Семен. Був.

Лена. І то не були сходи́ни?

Семен. Ані не думали бути.

Лена. Отже чому ваша жінка там взагалі ходила?

Семен. Мусіла, бо мала тоді посаду в фільмовім підприємстві.

Марко. Що таке?

Семен. Щоби збирати до фільму комічні фігури.

Марко. Комічні фігури?

Семен. І ви далися спіймати! Ха! ха! ха!

Марко. Міцно вдарив!

Борис. І для того ваша жінка говорила з нами?

Семен. Очевидно. В наші часи навіть вівцю треба переконувати, бо до таких фігур ніхто радо не піде.

Борис. Певно, що не радо.

Семен. В той спосіб підприємці вишукують своїх людей в купелевих місцях, на баях, відчитих... всюди.

Марко. І тому ваша пані...

Семен. Так, подумала про вас.

Марко. І не помилилася.

Семен. Тай сміялася ж вона з вас!

Марко (подає йому руку). Дякую за все. Одинокі мав я рандку в своїм життю а тепер показується, що й та не була рандкою.

Лена. Твоя простодушність розбріла мене. (Цілується із ним.)

Семен (вертає від дверей). Але, але пане раднику, перестаньте на хвилину цілуватися, я тут у вас забув мабуть світлину моєї жінки?

Лена (не перериває поцілунка і подає поза плечі чоловіка).

Семен. Йду, там жінка на мене чекає. (В дверях впадає на нього Марта).

14. В И С Т У П.

(Попередні. Батько. Мати. Марта.)

Марта (скоро через середні). Дядько і тітка саме вертають. Вони були в кіні.

Мати (через середні). Що я до того дожила! То ще!

Марко. Що сталося?

Батько (входить рівночасно з жінкою). Чи знаєте яке є тепер число шість? Масковий баль у Касі Ощадности. А я стою на столі в буфеті і танцюю поміж пляшками шампана!

З а в і с а.

Вказівки для впорядчика (режисера).

Кімната повинна робити заможне, оскільки можливе дуже богате вражіння. Дивани і килими.

Марко убраний елегантно навіть дещо пересадно.

Лена змінює часто стрій, заховається дещо нервово.

Дмитро добряга з провінції, убраний старомодно, краватка сидить криво. Бокобороди. Огрядний.

Параска, без претенсій. В капелюсі.

Марта в шкільнім однострою, скромна, несвідомо кокетна.

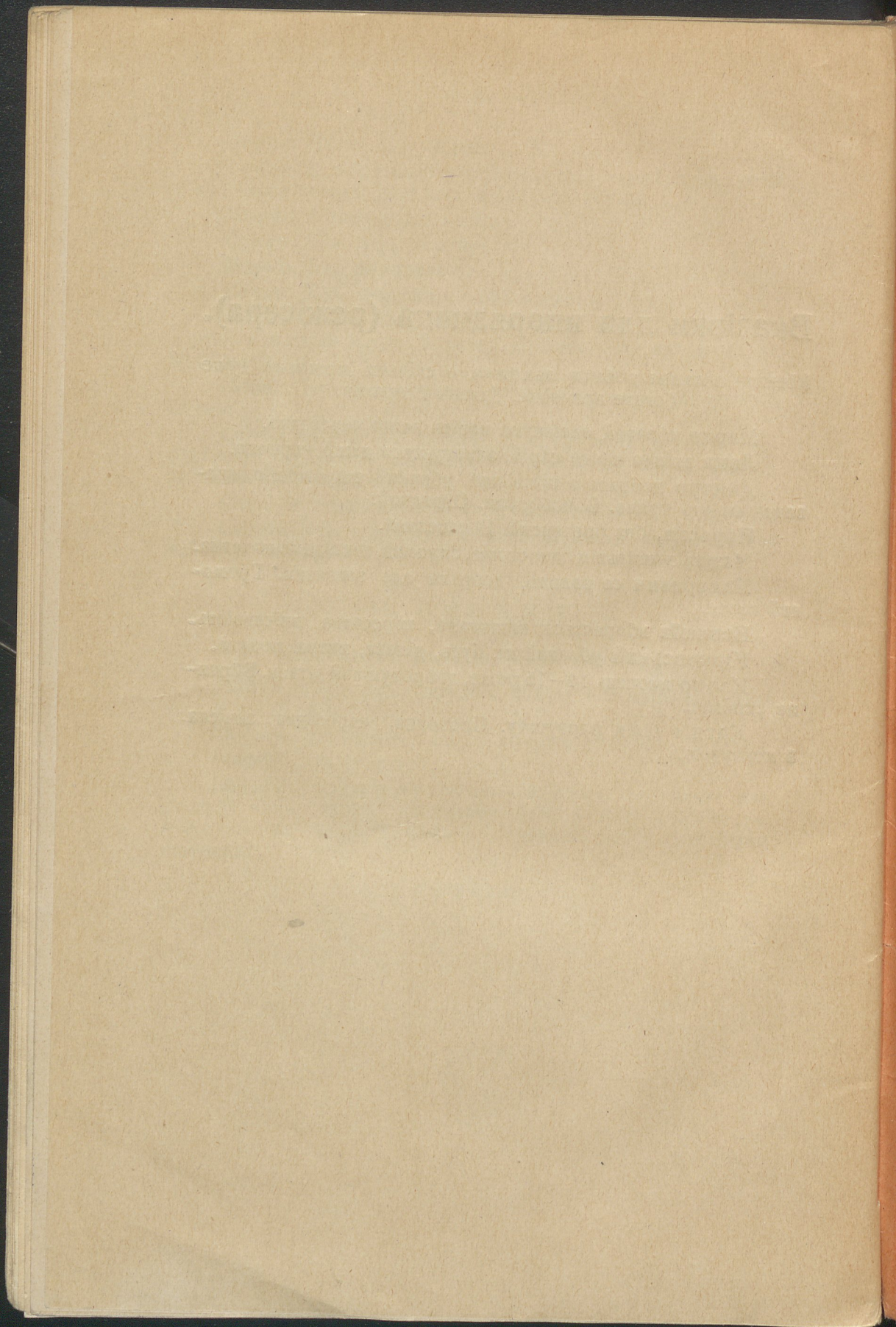
Макаревич се валило, добряга але завзятий. Громовий голос.

Неплюїв вбирається вишукано, пересадна ввічливість.

Юрковський убраний як будь, ділова, хитра людина.

Карпо хлопець 14—15 років, добродушний дівак. Вбрання скромне.

Катя в білім фартушку. Проворна, пересадна зачіска з кокардою.

**Отсі театральні видання можна набути
в Видавництві „РЕКОРД“ у Коломиї**

Гр. Марусин: „Хоч раз його правда“ штука	3. г.
на 1 дію, другий наклад (вичерпане)	—
Д. К.: „Не повелось“, фарса на 1 дію зі співа-	
ми і танцями (вичерпане)	—
Ле-ле: „Перший голова Ревкому“, фарса на	
1 дію зі співами	0:30 „
Ле-ле: „Після равту“, фарса на 1 дію зі співами	0:30 „
О. Бабій: „Военна любов“, жарт на 1 дію зі	
співами	0:40 „
І. Сургучев: „Осінні скрипки“, драма на 5	
дій, переклад Й. Стадника	0:80 „
Микола Айдарів: І. „Фіцлі—Пуцлі“, жарт сценічн.	
на 1 дію; П. Побрехенька про 3 ловців	0:30 „
А. гр. Фредро: „Які хорі—такі доктори“, ко-	
медія на 1 дію в перекладі Й. Стадника	0:60 „
Леонід Андреев: „Життя Людини“, (Жизнь Че-	
лов'їка“), драма в перекладі Федора Дудка	1 00 „
Й. Стадник: „Він не заздрісний“, жарт на 1	
дію	0:50 „
А. П. Чехов: „Медвідь“, штука на 1 дію	0:30 „
М. Старицький-М Степняк: „Ніч під Івана Ку-	
пала“, 1 дія	0:30 „
Ф. Гриневич: Сатирично-гумористичні мо-	
нольоги для сцени, ч. І.	0:40 „
В. В. Білібін: „Драconi“ жарт на 1 дію	0:30 „
М. Степняк: „У Різдвяну Ніч“ сцен. карт.	0:40 „
Ф. Дудко: Гріх, драм. карт 1 дія	0:20 „
В. Самійленко: „У Гайхан Бея“, 2 дії	0:60 „
„Сагана в бочці“, комедія зі співами, 1 дія	0:40 „
В. В. Білібін: „Танцюрист“, комедія, 1 дія	0:30 „
Фр. Аляхнович: „Пташка щастя“, 3 дії	0:50 „
Нікоревич: „Ніч новоженців“, 1 дія	0:20 „
О. Мірбо: „Злодій“, 1 дія	0:30 „
А. П. Чехов: „На битому шляху“, драма 1 дія	0:40 „
М. Майно: „Гордість“, сценічна карт 1 дія	0:20 „
У. Балевичева: „Не всі дома“, комедія 1 д.	0:30 „
Сатирично-гум. Монольоги, часть II.	0:40 „

Зл. г.

Тріст. Бернар: „Одинокий вломник на се- лі“, комедія на 1 дію	0:20	”
Чебишева-Садовський: „Ялинка“, різдвяна песа на на 1 дію	0:20	”
Йос. Баффіко: „Дві поради“, комедія 1 дія	0:40	”
Лев Лотоцький: „Людські язики“, комедія	0:40	”
„Жонатий Мефістофель“, фарс на 3 дії	1:00	”
Я. Гордін: „Сирітка Хася“, драма, 4 дії.	1:00	”
К. Поліщук: „Тривожні душі“ песа на 3 дії	1:00	”
В. Біблібін: „Ії недуга“, комедія 1 дія	0:40	”
Трістан Бернар: „Примхи долі“, комедія на 1 д.	0:40	”
Л. Андреев: „Дні нашого життя“, песа на 4 д. в перекладі О. Бабія	1:20	”
П. Карпенко: „Заручини по смерті“, комедія на 2 дії	0:80	”
М. Старицький: „Як ковбаса та чарка“, ко- медія на 1 д.	0:80	”
В. Мартиневич: „По коляді“, жарт на 1 дію	0:20	”
Гр. Марусин: „Пан писар“, ком. на 3 дії	0:60	”
С. Калинець: „Сватання в нецках“, жарт на 1 дію (вичерпане)	—	”
С. Калинець: „Знахорка Солоха“, сц. к. 1 дія.	0:30	”
Вол. Мартиневич: „Перелесник“ драма 5 д.	1:00	”
Д. Гункевич: „Жертви темноти“, драма з життя канадійських переселенців	1:00	”
В. Мартиневич: „Весілля з поправками“, жарт на 2 дії	0:40	”
Клим Поліщук: „Гад звіринецький“, драмат. картина в 4 відсл.	0:30	”
Степан Качмар: „Пригоди вчать згоди“ ком. на 3 дії	1:00	”
М. Омелянець: „Лихо з жінкою, лихо без жінки“ ком. на 1 дію	0:30	”
Д. Гункевич: „Клюб Суфражисток“, ком. з амер. життя, 5 дій	1:00	”
В. Полянський: „Дядько Тарас“, сц карт. 1. (вичерп.)		
(I—1926) І. Луцик: „Три герби“, ком. на 3 дії	1:60	”
(II—1926) О. Бабій: „Родинна тайна“, др. на 3 д.	1:60	”
(III—1926) В. Казанівський: „Чорт не жінка“, жарт	0:60	”
(IV—1926) І. Зубенко: „Горе баблям“, оперета на 3 дії	1:00	”
(V—1926) Л. Лотоцький: „Закукурічені тітки“ комедія на 3 дії	1:20	”
(VI—1926) І. Я. Луцик: „Вифлеємська ніч“, сценічна ораторія	1:60	”
(VII—1926) Гушалевиц: „Цідгоряне“	1:20	”
П. Франко: „Заздрісні“ ком. у 2 діях	0:80	”
П. Франко: „Марко Спотикайло“ ком. у 4 д.	2:00	”

Biblioteka Narodowa
Warszawa

30001009025590